

4538

TRACTATIONIS SYNOPTICÆ *XXIV.*
PROCESSUS *1807, 14*
JURIS COMMUNIS
ET INPRIMIS
SAXONICI ELECTORALIS
DISPUTATIO OCTAVA,

QVAM
INDULTU
MAGNIFICI JCTORUM ORDINIS
IN
ACADEMIA LIPSIENSI
SUB PRÆSIDIO

DN. D. LÜDERI MENCKENII,
PROF. INSTITUT. PUBL. SUPREMÆ CURIÆ PRO-
VINC. ET FACULT. JURID. LIPS. ASSESSORIS,
NEC NON ACADEMIÆ h. t. RECTORIS,

PATRONI ATQVE PRÆCEPTORIS SUI SUBMISSO HONO-
RIS CULTU ETATEM DEVENERANDI,

IN AUDITORIO JCTORUM
PUBLICO ERUDITORUM EXAMINI
SUBMITTET

JOHANNES CHRISTOPH. *Föcher* /

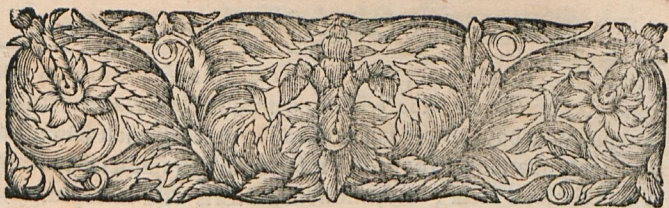
Lips.

AD D. XIV. JUL. A. M DCC VII.

LIPSIÆ.

Typis IMMANUELIS TITII.

M. Föcher.

B. C. D.

ORDIN. PROC. SAX. ELECT.

TIT. XIV.

Von der Litis Denunciation, oder Ankündigung des Kriegs.

Ost Jura Exceptionum explicata ad incidentem sæpè in Judiciis Litis Denunciationem & Interventionem pergamus, quarum illa Tit. XIV. hæc Tit. XV. tractatur.

I. Est autem *Litis Denunciatio* Actus judicialis, quo is, cui *Litis Denunciatio* evictio imminet, auctori suo periculum evictionis indicat, ut sibi *descriptio.* in Judicio convento assistat & evictionem impediatur, evictione subsecuta autem indemnitate præstet. *l. 8. l. 9. l. 17. l. 23. C. d. evictio.* Dum verò Actibus judicialibus hanc denunciationem accensemur extrajudicialiter controversiam motam denunciari *extra judicium fieri non potest hæc denuntiatio regulariter.* posse haud negamus, saltem indicatum cupientes effectum obligationis, ex denunciatione judiciali dependentem, eidem tribui non posse. *a. l. 49. §. 1. ff. d. judic.* nam sola litis scientia hoc modo quaesita ad defendendum haud obstringit. *a. l. 17. §. 1. ff. ad L. Jul. d. adult. l. 55. §. 1. ff. d. evict. l. 8. l. 9. C. cod. O. P. S. T. 14. §. 1. BARTOL. ad d. l. 17. §. 1. n. 2. FRANZK. ad π. t. d. evict. n. 660.* unde extrajudicialem, si ore tenus s. scripto, susceptam Denunciationem, judicialis

Sirtute pacti tamen.

Divid. Lit. Denunc. in
Necessariam.

& Voluntariam.

illius exempla.

Lit. Denunc. obtinet
in caus. onerosis.

lis virtutem non habere, *fac. l. 15. ff. rem rat. bab.* pronunciatum apud CARPZ. *Dec. 211. n. 20. verb. litem gebühelichen denunciervet und ihn gerichtlich dazu citiren lassen/nisi aliud pacto speciali actum sit, videlicet, quando auctor promisit, se, etiam extrajudiciali tantum denunciatione facta, defensionem emtoris esse suscepturum: quoniam enim conventionem ipsa litis denunciationis necessitas remitti potest. l. 63. ff. d. evict. FRANZK. ad π. t. d. evict. num. 674. MASCARD. d. Probat. concl. 616. n. 19. multò magis conservabitur pactum, quo auctor se extrajudiciali denunciatione contentum fore promisit. a. l. 23. ff. d. R. 7. l. 21. ff. eod. DN. RIVIN. ad O. P. S. b. t. en. 8. ubi, remissa denunciatione judiciali, extrajudiciali tamen facta, vi promissionis, liti assistere poterit auctor. BRUNNEM. ad d. l. 63. ff. d. evict. n. 1. BALD. ad l. 1. C. d. peric. & comm. rei vend. n. 10. Atque ex eo consequitur, dividi posse *Litis denunciationem in Necessariam*, quæ auctori, ad evictionem præstandam obligato, ex juris necessitate. l. 53. §. 1. ff. l. 8. C. d. evict. & *Voluntariam*, quæ auctori ad evictionem obstricto, ex libera voluntate, fit. Quoties enim denunciandi necessitas lege aut conventionem remissa est, nihilominus tamen denuntiatio peragitur, voluntaria dici meretur. a. l. 63. ff. d. evict. l. 11. §. 12. ff. d. act. emt. j. l. 8. §. 7. l. 29. ff. mand. DN. SWENDEN. ad Fib. Proc. p. 406. MEV. P. 2. Dec. 289. n. 6. seq. conf. ANT. GOMEZ. *Par. Res. tom. 2. c. 2. n. 39.* veluti si notorium sit jus evincentis. d. l. 11. §. 12. ff. d. act. emt. aut acturus ad evictionem præstandam justitiam causæ evincentis probare velit. d. l. a. l. 33. ff. d. her. inst. Magd. W. D. c. 24. §. 5. MEV. P. 8. dec. 466. num. 1. seq. CARPZ. P. 1. C. El. 3. d. 24. UMM. ad Proc. Disp. 11. n. 21. Diff. DECIUS *Consil. 74. inf.**

II. Opus est *Litis Denunciatione* in iis *Negotiis*, in quibus auctor ad evictionem deprehenditur obligatus, quales sunt causæ onerosæ, ubi rei jurisve ita fit acquisitio, ut eo nomine vicissim quid præstetur. a. l. un. C. d. impon. lucrat. descript. v. g. in emtione venditione. l. 6. C. d. evict. O. P. S. b. t. §. 1. datione in solutum. l. 4. C. eod. permutatione. l. 1. l. 2. C. d. rer. perm. divisione. l. 10. §. ff. comm.

ff. comm. div. l. 66. §. f. ff. d. evict. sed causæ lucrative regulariter auctorem ad evictionem haud devinciunt. *a. l. 18. §. f. ff. d. Donat. l. 2. C. d. evict. l. 62. ff. d. edil. edict. CHRISTIN. V. 4 Dec. 183. n. 17. seq. VOET. ad π. r. d. eviction. §. 13. VINN. S. 2. l. 2. c. 8. quod si verò olim stipulatione. l. 2. C. d. evict. hodiè etiam pacto obligationis constitutivo, aliud cautum sit. VINN. d. l. verb. quid. conf. UMM. ad Proc. Disp. II. n. 26. aut donatio ob causam præteritam: ut remuneratoria. l. 27. l. 34. ff. d. donat. l. 10. §. f. ff. mand. vel futuram, veluti sub modo, liberalitatis compensationem continente. a. l. 1. C. d. donat. quæ sub mod. facta. CARPZ. P. 2. C. El. 34. d. 24. ANT. FAB. in C. l. 8. t. 36. d. 3. n. 8. seq. aut dolosè à donatore suscepta fuerit, secus est l. 18. §. f. ff. d. donat. hoc enim casu donatarius id, quod eo nomine abest, consequetur actione de dolo, d. l. UMM. d. l. Præterea extendenda non est evictio ad facta illicita, licet à parte Judici facta sit indemnitis promissio. a. l. 11. §. 3. 4. ff. d. injur. j. §. 7. I. mand. DN. RIV. ad O. P. S. b. t. enunc. 6. BERL. P. 1. Concl. 24. n. 77. PHIL. ad O. P. S. b. t. consil. 2. n. 1. DN. SWEND, ad Fib. Proc. p. 433. conf. BERL. Dec. 75. ita, cum iudex imploratus in possessione libertatis turbasset possessorem, & pars eidem dedisset einen Schadens Schein/ pron. S. C. P. L. Term. Rem. A. 98. neque locum habet evictio in summarissimo Possessorio, quatenus possessor de facto turbatur: nam hæc injuria imputari nequit possessionem transferenti, dolo & culpa carenti, qui ad præstationem damni, ex delicto alterius futuro descendenti, se obstrinxisse non creditur. a. l. f. C. d. act. emt. l. 51. ff. d. evict. j. l. 66. ff. solut. matrim. FRANZK. ad π. t. d. eviction. n. 783. 784. DN. BERG. Elect. Process. Possessor. th. 37. ceu pron. Fac. Jur. Lips. Mens. Febr. 705. pariter non præstanda venit evictio in novo onere à Principe ex post facto, citra transferentis culpam, imposito. a. l. 11. ff. d. evict. l. f. C. d. act. emt. j. l. 33. ff. locat. BERL. Dec. 130. CARPZ. l. 5. Resp. 46. FRANZK. ad π. t. d. evict. n. 770. seq. DN. STRYCK. d. Caut. contr. sect. 2. c. 8. §. 40. proinde, propter onus der Vermögen-Steuer / emtis, cum Domini directi consensu, agris feudalibus injunctum, venditorem ad evictionem*

non lucrative.

except.

non factis illicitis.

non in summariss. Possessorio.

non in novo onere à Principe imposito.

haud teneri, resp. *Fac. Jur. Lips.* Mens. Octobr. 705. eademque locatorem conductori, ob novas fructuum accisias, ad indemnitate non obligari, resp. *Mens. Febr. d. A.*

Litis Denunciatio r.
Temporis peti potest
ante & post litem con-
testatam.

exc. in legato generis
cum species aliena est
tradita, ubi ante litem
contestationem facien-
da denunciatio.

Litis Denunc. permit-
tenda est quoties proba-
bilis causa defensionis sal-
va est.

etiam quandoque sen-
tentia definitiva per
Leut. vel Appellat. sus-
pensa.

III. Nunc Litis Denunciationem spectari conveniet eo Ordine, ut (1) quando, (2) cui, (3) quomodo, (4) quo cum effectu, eadem fiat, expendamus. Ratione Temporis lite mota Dn. SWEND. *ad Fib. Proc. p. 408. n. 208.* peti potest litis denunciatio ante & post litem contestatam. *O. P. S. T. XIV. §. dierweil. I.* id quod cum Jure Civili conspirat, ubi permittitur litis denunciatio quovis tempore, modo integra adhuc sit defensio. *Leg. 29. §. f. ff. d. evict. CARPZ. Proc. t. 4. a. 3. n. 16. seq. id. P. I. C. El. 3. d. 29. conf. ZANG. d. Except. Part. 2. c. 2. n. 6. seq.* at singulare quid est in legato generis, quando species aliena legatario soluta est: tum enim, priusquam judicium accipiat, id denunciari debet heredi. *l. 29. §. 3. ff. d. leg. 3. j. l. 1. ff. d. edend.* ad quem omne periculum ex hac traditione speciei alienae resultans plenissime pertinet, quia illi obligatio ad dandam rem propriam incubuit. *a. d. l. j. l. 45. §. 1. ff. d. leg. 1. BACHOV. ad Treutl. V. 2. disp. 2. tb. 7. lit. a. verb. illud. FRANZK. ad π. t. d. evict. n. 703. MÜLLER. ad Struv. S. 7. C. Ex.* neque enim probabilis est conjectura PETRI de TOULLIEU, J. Cti, qui in *Dissert. sua ad l. 69. ff. pro soc. c. 8. §. 3.* La-beonem in *d. l. 29.* de necessitate, non tempore, denunciationem egisse censet, cum aliud expressa legis verba, tam necessitatem, quam tempus denunciationis definitiva, velint. Itaque injuncta jam probatione, non inanis est litis denunciatio, cum possit futura probatio per auctorem instrui. *a. l. 29. §. f. ff. d. evict. Dn. Riv. ad O. P. S. b. t. enunc. 11.* neque publicata sententia, quamvis definitiva, cessabit utilitas denunciationis, si quid defensionis sit residuum, quod denunciante proficiat. *d. l. ut puta, cum sententia hæc est Leutatione vel Appellatione suspensa. a. l. 7. ff. d. transact. l. 4. C. d. temp. & repar. appellat. PHILIP. ad O. P. S. b. t. consid. 1. Dn. Riv. d. l. conf. ZIEGL. ad O. P. S. b. t. verb. vor oder nach. Diss. NICOL. Proc. Jud. c. 24. n. 4.* monitum itaque Docto-
rum,

DISP. VIII. TIT. XIV. Von der LITIS DENUNCIATION & C.

rum, qui post publicationem attestatorum deficere jus litem denunciandi censent. BERL. *P. 1. Concl. 24. n. 80.* CARPZ. *Proc. t. 4. art. 3. n. 20. seq.* sic est temperandum, ut in dubio non plane denegetur litis denunciatio, si quod defendendi medium probabiliter supersit, vel ex conditione litigantium. v. g. qui adversus omissam denunciationem vel exceptionem restitui possunt. *a. l. 7. l. 11. ff. d. transact. l. 1. C. d. jur. & fact. ignor.* vel ex probandi modo, quoniam exceptiones in continenti liquidæ, etiam post rem judicatam, admittuntur. *Dec. El. 2. 12. & per documenta, aliave ratione, in Appellationis instantia sæpè plenius deducitur veritas.* CARPZ. *P. 1. C. El. 21. d. 5. j. id. l. 3. Resp. 19. n. 4. seq.* interim, præcipuè apud Saxones, ubi testes super iisdem aut directò contrariis articulis producere non permittitur. *P. 1. C. El. 21. ob metum subornationis testium. clem. f. d. testib.* tam serò facta litis denunciatio haud raro inanis est, siquidem exceptiones peremptoriae litis contestationi sunt annectendæ & postea legitime deducendæ. *O. P. S. 1. 11. §. was aber. 6. vid. Disp. nostra Proc. VII. ad d. T. XI. §. 14. seq.* toties igitur auctor, quoties exceptiones suas, attamen denunciatio effectu excidit, quando ob eam intempestivè factam perierunt exceptiones, propter intempestive factam denunciationem, periisse, ostendit, periculum evictionis, juxta earundem naturam, declinabit. *a. l. 29. §. f. ff. d. evict. UMM. ad Proc. Disp. 11. n. 29. FRANZK. π. t. d. evict. n. 705. seq.*

IV. Proinde admodum salutare est, litis denunciationem ab initio suscipi, cum exceptiones reo profuturæ, tam dilatoria quam peremptoriae, & hæ, tanquam litis ingressum impedi-
entes, item ut annexæ litis contestationi, liberrimè usurpari
probarique possunt, quem in finem utiliter cautum est in O. P. *ubi in primo Terminio eo nomine conceditur dilatio.*
S. Tir. XIV. §. dieweil. I. in f. quòd petenti reo in Terminio primo,
ante litis contestationem, causæ dilatio usque ad Terminum proximum indulgenda eidemque simul in eodem litis contestatio injungenda sit. d. §. Quamvis autem reum hoc casu, propter omissam eventualem litis contestationem, in expensas condemn-

etiam, omiſſa litis con-
teſtatione eſſentiali,
quandoque ſine expen-
ſis.

demnari aſſerat. *a. O. P. S. T. II. §. alle. j. l. 8. ff. d. publ. in rem act. l. 1. §. 1. ff. d. legat. praeſt. BERL. P. I. Concl. 24. n. 81. j. CARPZ. l. 3. Reſp. 19. n. 7.* benigniori tamen ſententiæ quodammodo *O. P. S. b. t. §. 1.* & fori uſus favet, condemnationem in expenſas, pro re nata, prætermittendo. *Dn. Riv. ad O. P. S. t. 14. en. 12.* videlicet, ſi reus juſtam habeat cauſam ambigendi, quomodo litem conteſtari & quas exceptiones litis conteſtationi annectere expediat, adeoque citra temeritatem litis conteſtationem differat, maxime cum denunciationem citius commode peragere haut potuit. Itaque iudex æquo, hoc in caſu, arbitrio utetur, nec promiſcuè reum in expenſas condemnabit. *conf. Dn. BERG. ad O. P. S. b. t. not. 2.*

Litis denunciatio faci-
enda Auctori (1) Proxi-
mo.

nifi adverſus ulterio-
rem ceſſa ſit actio.

(2) quambis litem mo-
tam ſciat.

quod, cum cauſam ſpon-
te defendit, ſecus eſt.

(3) auctoris heredibus
omnibus, quorum indi-
vidua eſt deſenſionis
cauſa, non præſtatio ebi-
tionis.

V. Litis denunciatio facienda Auctori & quidem (1) Proximo, reſpectu denunciantis: eum enim litem denuncians, ſive ſit reus ſive actor, (e. g. in exactione nominis ceſſi. *a. l. 4. ff. d. hered. vel act. vend.*) obligatum habet, non remotiorem, regulariter; quodſi autem proximum auctorem obſtrictum tenens ſibi contra ulteriorem cedi actionem curet, ſecus eſt. *l. 59. ff. d. evict.* atque hoc inprimis, cum ſolvendo non eſt proximus, fieri expedit. *Dn. Riv. ad O. P. S. b. t. enunc. 2.* (2) licet Auctor litem motam eſſe ſciat, & præſens ſit. *a. l. 55. §. 1. ff. d. evict.* ſed quando auctor ſponte ſua liti in iudicio aſſiſtit, ratio denunciationis, adeoque etiam ipſa denunciatio, ceſſat. *a. l. 25. ff. d. R. V. l. 1. §. f. ff. d. act. emt. CARPZ. l. 3. Reſp. 16. n. 6. ſeq. FRANZK. ad n. t. d. evict. n. 682.* (3) poſt mortem auctoris ejusdem heredibus. *l. 51. §. 1. ff. d. eviction. l. 8. C. eod.* omnibus, aliàs denunciants adverſus eos, quibus litem haud denunciavit, non habet reſreſſum. *BRUNNEM. ad l. 62. §. 2. d. evict. n. 1.* atque hi denunciantem omnes defendere debent. *l. 62. §. 1. ff. eod.* ob individuum, qua rem habere licere præſtandum, obligationem. *l. 3. l. 4. §. f. l. 139. ff. d. V. O.* & ſi unus in ſolidum defenderit, omnibus id prodeſt vel nocet. *l. 62. §. 1. ff. d. evict.* quamvis ſinguli tantum, pro parte hæreditaria, ad indemnitateſ evictionis nomine obligentur.

l. 139.

l. 139. ff. d. V. O. FRANZK. t. d. evict. n. 574. contra emtoris haredes at emtoris haredes pro sua parte tantum ad evictionem agunt. l. 4. §. 2. ff. d. V. O. l. 2. C. d. hared. act. id. n. 578. BRUNNEM. ad l. 62. §. 1. ff. evict. n. 2. sua parte tantum ad evictionem agunt.

VI. Modum Litis Denunciationis si spectemus, suscipitur ea vel Incidenter, vel Principaliter & separato Processu, scilicet peculiari Libello exhibito, cujus formula vid. apud Dn. SWEND. *ad Fib. Proc. c. 2. n. 219. p. 428. seq.* id quod regulariter non tam Jure Civili, ubi re evicta demum agi potest. *a. l. 3. C. d. evict. j. l. 30. §. 1. ff. d. act. emt. l. 12. l. 24. C. d. evict.* quam observantiae fori nostri convenit. Dn. BERG. *ad O. P. S. b. t. obs. 1. not. 6. j. Dn. Riv. ad d. t. en. 16. FRANZK. ad π. t. d. evict. n. 606. seq. GOMEZ. Var. Ref. l. 2. Ref. 2. n. 30. & precipue, cum causa evictionis difficultate singulari laborat, attenditur, atque tum non secus, atque alias, in causa proceditur, hinc in S. C. P. L. Term. Luc. A. 1698. in contumaciam definitive pron. in C. W. C. V. §. T. H. T. §. W. in B. A. L. §. W. Auf Klage u. im übrigen wird litis denunciatur pro confesso & convicto billig gehalten derowegen er ermeldeten Bess. Principalen gegen Al. dießfalls zu vertreten schuldig. Incidenter & conjunctim lis denunciatur, quando pendente judicio principali accessorie litis denunciatio fit *l. 49. ff. d. judic. vid. form. Nic. Proc. Jud. c. 24. n. 6. ubi non sufficit, in positionibus denunciationem fecisse, verum denuncians curare debet, ut litis denunciatus ad proximum terminum citetur eademque copia libelli & eorum, que in judicio proposita sunt atque tum ea specialiter libello attisque communicatis facienda est j. Sax. El. & Communi.**

plenaria informatio transmittatur. O. P. S. b. T. §. 1. non enim tantum ipse omnino certus de lite mora fieri, sed etiam ad eandem preparari debet, quod denunciante assistere queat, unde specialem hujusmodi denunciationem, sumtibus denunciantis faciendam, Jure quoque Communi, esse necessariam haud male defenditur. a. clem. causam 3. d. elect. a. l. 8. l. 23. C. d. evict. l. 1. C. d. peric. & comm. rei vend. j. l. 1. ff. d. edend. FACHIN. Contr. l. 2. c. 35. BERL. P. I. Concl. 24. n. 82. CARPZ. Proc. t. 4. art. 3. n. 22.

B

NICOL.

*cum super lit. Denunci-
atione pronuntiatur,
denuncians ulteriorem
citationem procurare
non tenetur.*

*idem impensas denun-
ciationis inter expensas
litis recuperat.*

*Contumacia ejus, cui
facta est litis denuncia-
tio, hujus effectum non
impedit.*

*neque eximis denunci-
antem à necessitate ul-
terius procedendi.*

*Auctor non cogitur pre-
cisè assistere denuncia-
ti, sed liberatur soluto
interesse.*

NICOL. *Proc. Judic. c. 24. n. 7.* Disf. ANT. GOMEZ. *l. 2. Res. 2. n. 39.* aliàs obijci potest à denunciato copiarum non communicatarum exceptio. Dn. Riv. *d. Except. c. 13. n. 4.* licet adeo non sit one-
randus denunciatus, ut, posteaquam super litis denunciatione la-
ta est sententia, posteriores denunciati citationes impetrare te-
neatur. *a. d. l. 8. l. 23.* Conf. Dn. BERG. *ad O. P. S. b. t. obs. 2. not. 1.*
idemque impensas in denunciationem factas, causa finita, eo
casu, quo expensas denunciatus refundere jubetur, ab eo, cui
facta est litis denunciatio, recuperet. *a. l. 17. C. d. evict.* CARPZ.
l. 3. Resp. 19. n. 14. NICOL. *Proc. Jud. c. 24. n. 7.*

VII. *Post litis denunciationem si is, cui hæc facta est, in
termino baud compareat, ea nihilominus suum sortitur effe-
ctum habetque denunciatus adversus illum, cui fecit denuncia-
tionem, regressum.* O. P. S. *b. t. §. wenn aber. II. a. l. 8. C. d. evict.*
atque hoc, ipso postulante, in sententia ita solet exprimi: *weil M.*
W. lis denunciaret/hat es dabey sein bewenden. Dn. Riv. *ad O. P. S.*
b. t. enunc. 14. ZIEGL. *add. O. b. t. verb. erscheinen.* id quod im-
pedimento non est, quo minus victoria litis denunciantis etiam
denunciato proficit. *a. c. 25. X. d. sent. & re jud. l. 63. ff. d. re judic.*
CARPZ. *Dec. 254. n. 16.* eumque simul ab expensarum restitutio-
neliberet: quamvis in illas, qui evictionem intendit, non sit
condemnatus, neque enim calumnia aliena denunciato debet
esse noxia. *a. l. 18. C. d. evict. j. l. 51. ff. eod. l. 1. C. d. peric. & comm.*
rei vend. FRANZK. *ad π. t. d. eviction. n. 929.* UMM. *ad Proc. Disp. 11.*
n. 35. Disf. FACHIN. *contr. l. 2. c. 39.* Interim licet contumax sit is,
cui denunciatio facta est, denunciatus in Termino post eam
præfixo in causa ulterius procedere tenetur. O. P. S. *b. t. §. wenn
aber. II.* ac proinde pro re nata litem contestari, &c. compellitur.
Berl. *P. t. Concl. 24. n. 88.*

VIII. Obligat Litis denunciatio eum, cui facta est, ad assi-
stendum liti. *l. 23. C. d. evict. l. 49. ff. d. jud. c. f. X. d. emt. vend.* quæ
obligatio jus cogendi invitum præcisè ad defendendum denun-
ciantem non continet, quia ad faciendum tendit; at in facien-
di

DISP. VIII. TIT. XIV. Von der LITIS DENUNCIATION. &c.

di obligationibus debitor liberatur soluto eo, quod interest. *a. l. 72. ff. d. V. O. l. 13. §. 1. ff. d. re jud. id quod etiam ad defensiones auctorum, facta litis denunciatione, pertinet. a. l. 45. ff. d. procur. O. P. S. b. t. §. würde. III. verb. wollen ic. freygelassen. ZANG. d. Excepi. P. 2. c. 2. n. 4. FRANZK. ad π. d. eviction. n. 631. BERL. P. 1. d. Concl. 24. n. 99. HART. PIST. Obs. 228. n. 18. seq. ZAS. ad l. stipulationes non dividuntur. 72. ff. d. V. O. n. 38. p. m. 632. Disf. CARPZ. P. 1. C. El. 34. d. 40. nisi forte denunciatus expressis verbis hanc defensionem promiserit, tum enim arctissimè ex conventionione sua obstringitur. a. l. 35. §. 3. ff. d. procur. l. 21. §. 2. ff. d. act. emt. Dn. Riv. ad O. P. S. b. t. enunc. 15. Quod si autem denunciatus assistere denunciante velit, ejus forum sequi tenetur, licet (1) gaudeat fori privilegio. e. g. Clericus: nam causæ principali h. l. saltem accedit, & denunciatus in lite perseverat. l. 1. C. ubi in rem act. O. P. S. b. t. §. würde. III. l. 49. ff. d. judic. SAND. l. 1. t. 1. d. 5. CARPZ. P. 2. C. 34. d. 40. (2) fisco facta sit litis denunciatio. a. d. l. 49. d. l. 1. BERL. P. 1. Concl. 24. n. 97. COVARR. Pract. quæst. c. 8. §. 3. MYNS. cent. 1. O. 22. n. 7. Disf. PEREGRIN. d. Jur. Fisc. l. 7. t. 1. n. 11. vel Ecclesiæ. a. c. 6. X. d. donat. int. Vir. & ux. UMM. ad Proc. Disp. II. n. 32. interim non prohibetur auctor exceptione suspecti judicis, ex sua persona, uti. a. l. 17. ff. l. 16. C. d. Judic. ANT. FAB. in C. l. 3 t. 1. d. 37. BERL. P. 1. Concl. 24. n. 98. CONF. MATT. d. Afflict. dec. 15. aut ad suum forum provocare, quando cum denunciante sic conventum est. a. l. 23. ff. d. R. J. Dn. SWEND. ad Fib. Proc. c. 2. n. 209. p. m. 409. Dn. BERG. ad O. P. S. b. t. Obs. 2. not. 4.*

nisi præcisè ad defendendum se obligaverit.

Denunciatus defendere tenetur in foro denunciantis.

secus est, quando auctor habet exc. suspecti judic.

aut cum eo aliter convenit.

IX. Auctori facta litis denunciatione is denunciante assistere vel Auctor denunciante assistere vel defensorio nomine causam peragere potest. O. P. S. T. XIV. §. würde. III. l. 66. §. 2. ff. eviction. ita ut nihilominus, qui fecit denunciationem, in lite perseveret & propter ea sententiæ, quæ subsequitur adversus eum suscipiatur executio. d. §. III. l. 1. C. ubi in rem actio. in causa principali & ejus accessionibus.

veluti expensis. *a. d. l. 1. 49. ff. d. judic. j. c. 42. d. R. 7. in 6. BOER. dec. 75. CARPZ l. 3. Resp. 20. num. 18.* quamvis auctor solvendo sit. *Id. d. l. at denunciatus penitus è lite dimitti nequit. d. §. III. nisi hic, cui facta litis denunciatio, & adversarius denunciantis, in delegationem, qualis in denunciatum transfertur, consenserit: tum enim denunciatus in obligationem denunciantis iis, quorum interest, volentibus succedit. a. l. 8. C. d. novat. j. l. 3. §. 11. ff. d. pecul.* cuius intentionis promovenda gratia paciscentes haud raro specialiter in conventionibus exprimunt, quod auctor, post denunciationem, litem suscipere & ad finem perducere debeat, *es verspricht der verkäufer daß er nach befehener Litis Denunciation, den Proceß, ohne Denunciants zuthun / ausführen wolle. CARPZ. d. l. n. 19. seq. MARTIN. ad O. P. S. b. t. §. würde. 3. n. 18. seq.*

nisi adversarius quoque in denunciati delegationem consentiat.

Auctoris Nominatio
describitur.

X. Ab ista litis denunciatione diversa est *Auctoris Nominatio*, atque hæc describi potest, quod sit actus, quo reus, actione reali conventus, ob rem alieno nomine possessam, ante litem contestatam, dominum, seu auctorem suum, in iudicio indicat, simulque se ex lite dimitti & in posterum cum Domino vel auctore suo agi postulat. *Leg. 2. C. ubi in rem act. c. f. §. f. X. ut lit. non contest. O. P. S. T. XI. §. würde. III.* Formula Nominationis vid. ap. Dn. SWEND. *ad Fib. Proc. c. 2. n. 218. p. 427.* Unde haud difficulter colliges præcipuas à litis denunciatione diversitates, ratione (1.) Finis, nam denunciatio fit, ut auctor denuncianti assistat, & subsecuta evictione, indemnitatem præstet. *l. 3. l. 8. l. 23. C. d. evict. at nominatio auctoris, ut nominans ex lite dimittatur. l. 2. C. ubi in rem act. etiam absque expensarum refusione. O. P. S. T. XIV. §. III. in f. Dn. RIV. ad O. P. S. b. t. en. 21.* (2.) Subjecti, persona enim litem denunciatus suo nomine convenitur. *l. 1. C. ubi in rem act. sed auctorem nominans alieno nomine rem tenet: ut Commodatarius, depositarius, conductor, precarium accipiens. d. l. 2. MEV. P. 6. Dec. 375. LAUTERB. Dissert. de Nominat. tb. 7.* (3.) Objecti, siquidem denunciatio obtinet in actionibus realibus & personalibus. *l. 1. C. ubi in rem act. l. 23. C. d. evict. l. 9. ff. locat.* Verum auctoris nominatio in realibus aut mixtis. *d. l.*

Differt à litis denunciatione.
ratione (1.) finis.

(2.) Subjecti.

(3.) Objecti.

DISP. VIII. TIT. XIV. Von der LITIS DENUNCIATION. &c.

d. l. 2. e. g. hereditatis petitione. a. l. 45. ff. d. her. pet. j. l. 7. C. eod. UMM. ad Proc. Disp. II. n. 40. BERL. P. 1. Concl. 24. n. 120. seq. Itaque eum, qui ex delicto turbationis actione personali conveniebatur, liti se, nominando auctorem, eximere non posse pron. F. J. L. Mens. Jul. A. 703. (4.) Temporis suscipitur *litis Denunciatio ante & post litem contestatam*. l. 29. §. f. ff. d. evict. auctoris nominatio etiam in scriptis ante terminum, minimum *antequam fiat liti contestatio*. d. l. 2. c. f. §. f. X. & lit. non contest. j. l. 25. ff. d. R. V. id quod non præcise ad primum terminum est restringendum. a. d. l. 25. Per-Illustr. DN. JAC. BORN. Disp. 2. ad Univers. Jus Judiciar. tb. 4. lit. b. ubi præj. MENOCH. d. A. J. Q. l. 2. cas. 476. n. 6. seq. Diff. BRUNNEM. Proc. Civ. c. II. n. 3. (5.) Modi *denunciatur lis cum transmissione libelli & actorum*. vid. §. 6. supra, nominatur autem auctor per solam veri possessoris & domini expressionem, quo contra eum Actio moveatur. d. l. 2. O. P. S. b. t. §. f. ubi plerumque pro nominante nominatus saltem in libello substituitur. UMM. ad Proc. Disp. II. n. 43. nihilominus usufructuarius, proprietarium nominando, intuitu usufructus liti se eximere non potest. DN. SWEND. ad Fib. Proc. c. 2. n. 216. p. 421. DN. RIV. ad O. P. S. b. t. enunc. 22. Quodsi verò adversarius nominantis factam assertionem Domini inficietur, nominanti demonstrationem injungere licebit a. l. 2. l. 19. l. 21. ff. d. probat. j. l. 9. ff. d. R. V. LAUTERB. Dissert. de Nominat. tb. 10. DN. SWEND. ad Fib. Proc. p. 419. Diff. UMM. ad Proc. D. II. n. 48. non tamen audiendus est actor reo hanc dilatoriam usurpanti super replica, quod proprio nomine possideat, juramentum, ante litem contestatam, deferens, sicuti pron. F. J. L. Mens. Jul. A. 701. interim nominanti regulariter variare haud permittitur. l. f. ff. d. R. V. UMM. ad Proc. d. Disp. II. n. 51. DN. SWEND. d. l. p. 420.

(4.) Temporis.

(5.) Modi.

ORDIN. PROC. SAX. ELECT.

TIT. XV.

Von der Intervention.

B 3

I. In-

I.

Interventio quid?

est vel Principalis.

vel Accessoria.

etiam in actu extrajudiciali contingere potest interventio.

Interventio vel sit suo nomine, propter inter-esse proprium.

Interventio est controversiæ inter alios agitatæ proprio motu facta participatio. *a. N. 112. c. 1. verb. unde damus. c. 4. d. elect. in 6. UMM. ad Proc. Disp. 11. tb. 1. n. 2.* eaque dividitur in Accessoriam & Principalem s. ad excludendum, hæc est, qua Intervenienti alterutrum vel utrumque litigantium simpliciter, aut secundum quid, excludere cupit. *a. l. 29. ff. d. inoffic. testam. l. 31. §. 1. ff. de pos. l. 63. ff. d. re judic. l. 34. ff. solut. matrim. NICOL. Proc. Judic. c. 14. n. 7. v. Formula ap. DN. SWEND. ad Fib. Proc. p. 445.* e. g. si tertius, salvo aliorum jure, litem, sui commodi causa, tractet tanquam Concreditor, item Mis-Interessent, ne suo juri &c. præjudicetur. *a. l. 57. ff. d. hered. Petit. UMM. ad Proc. Disp. 11. num. 13. DN. SWEND. ad Fib. Proc. c. 2. n. 228. p. 451.* Interventio Accessoria s. ad assistendum est actus, quo tertius, propter interesse suum, in continente probandum. *c. 38. X. d. testib.* se litigantibus miscet, uniusque parti sui commodi causa assistit. *N. 112. c. 1. d. c. 38. v. Formula apud DN. SWEND. ad Fib. Proc. p. 445. lit. y.* Atque hæc ad Interventionem Judicalem pertinent, nihilominus etiam in actu extrajudiciali contingere potest, ut vel Principaliter vel accessorie quis sui juris rationem haberi desideret, qui, si habeat intentionem juris fundamento solido innitentem, repellendus non est. e. g. cum inventarium conficitur. *a. N. 1. c. 2. §. 1. conf. ANT. FAB. in C. l. 1. t. 10. d. 14. n. 3.* aut quando Intervenienti negotium, ex quo metuitur læsio, e. g. protestatione similive modo, impedire nititur. DN. SWEND. ad Fib. Proc. c. 2. n. 226. p. 449.

II. Suscipitur autem Interventio vel suo vel alieno nomine. *Suo Nomine* Magistratus, subditorum intuitu, *interveniendi jus habet*, quatenus eorum juribus ita præjudicatur, ut detrimenti aut emolumenti intercepti sensus etiam ad Magistratum pertingat, tum enim causa ipsius quodammodo propria est. *a. l. 1. §. 11. ff. quand. appelland. c. 25. X. de sent. & re jud.* unde civibus privilegia sua tuentibus, veluti restricto peregrinorum commercio, item juris prohibendi braxationem utentibus, aut à libero molendini usu

usu exclusis, sapè intervenire municipales Magistratus videas. CARPZ. P. 1. C. 3. d. 31. BERL. P. 1. C. 25. n. 7. seq. ZIEGLER. ad Aur. Prax. Calv. §. civitas. concl. 1. n. 65. Alieno Nomine interveniunt, qui aliorum causam in iudicium deducendi facultatem habent. e. g. filii pro patribus cum cautione rati comparentes. a. l. 23. §. 2. ff. d. appellat. l. 12. C. d. Procur. j. l. 21. C. eod. UMM. ad Proc. Disp. 11. n. 4. nec penitus neglecta est interventio uxoris, mariti contumaciam excusantis, propter illius absentiam Reip. causa. a. l. 71. ff. de Procur. l. 1. §. f. ff. d. appellat. recip. in S. C. P. L. in C. J. B. E. 1; J. H. v. B. SAND. l. 1. t. 5. d. 1. MEV. P. 4. d. 390. n. 3. conf. Disp. V. Proc. ad T. VII. O. P. S. §. 9. seq.

III. Intervenire licet in Iudicio quolibet Causam, in qua Interventioni locus est, tractante Ordinario & Delegato a. c. 5. X. d. offic. jud. del. l. 19. C. d. liberal. caus. dummodo delegatio punctum, quod interventio concernit, respiciat, & negotium, ob connexitatem, à delegato expediri possit. BERL. P. 1. concl. 25. n. 17. NICOL. ad Proc. c. 14. n. 6. MAURIT. d. Jur. intervent. th. 30. de quo dictum est Disp. Proc. I. §. 7. Pariter uti permissum est Interventione, in omnibus Causis ordinariis & summariis, petitoriis & possessoriiis, civilibus. l. 29. ff. d. inoffic. testam. & feudalibus. II. f. 46. SCHRAD. d. feud. II. Part. 9. princ. sect. 8. n. 52. Itaque admittendam esse, simultaneè investitorum interventionem, cum allodiales haeredes à Vassallo separationem allodii & feudi peterent, & Vassallus causam negligeret, ad declinandam feudi deteriorationem, resp. Fac. Jur. Lips. Mens. Mart. 701. Spirituales etiam causae. c. 15. X. d. offic. jud. deleg. nec non criminales. a. l. 6. ff. d. appellat. CRAYETT. conf. 14. n. 2. imò etiam publica, quatenus interesse publicum suumve urgere permittitur. a. l. 3. §. f. ff. d. nov. op. nunc. l. 15. §. 10. ff. d. damn. inf. MAURIT. d. Jur. Interv. th. 26. interventionem ferunt. NICOL. Proc. c. 14. n. 4. UMM. ad Proc. Disp. 11. n. 8. 9. BERL. P. 1. Concl. 25. n. 8. seq. neque causam spoliis excipimus, ex qua spoliatus se petit restitui, modò interveniens v. g. ex jure dominii, illud in continenti probet, nec inanes moras nectat. a. l. 31. §. 1. ff. de pos. c. 38. X. d. testib. BERL. d. l. n. 15. & prac. BRUNN. add. l. 31. n. 5. conf.

Vel Alieno Nomine, & persona quae pro alia experiri potest.

Obtinet Interventio in quolibet Jud. Ord. & Delegat.

Et in quavis causa, quando in ea vertitur interesse intervenientis.

MYN-

sive causa tractetur in prima, sive in ulteriores instantia, ante litem finitam.

interim (1) etiam appellare potest qui principaliter intervenit.

(2) interveniendo appellationi alterius etiam in alio puncto adhaerere licet.

(3.) interveniendo quoque prosequi licet alienam appellationem.

item, ob liquidum interesse, in executione interventio licita est, nec non in causa arresti.

MYNSING. cent. 2. Obs. 1. Circa Statum Processus in Prima & ulteriore Instantia, etiam partibus invitis, intervenire licet. O. P. S. b. T. §. II. verb. in erster und ander Instanz, ob es ihm gleich von einem oder dem andern/aus denen streitenden Principal-Partheyen/nicht gestattet werden wolte/non tamen lite omnino finita per validam sententiam, quæ transiit in rem judicatam. a. l. 20. C. d. evict. j. l. 25. ff. d. stat. hom. CARPZ. P. 1. C. El. 3. d. 30. n. 6. CRAVETT. Conf. 14. n. 3. interim (1) à sententia lata, partibus principalibus acquiescentibus, appellatio licita est, ob præjudicium, quod ex ea metuit principaliter interveniens, qui suum interesse deducit, idque adversus litigantes est persecuturus. a. l. 14. l. 4. §. 2. ff. d. appellat. c. 15. X. d. offic. & potest. jud. del. adeo ut decendium à tempore sententia cognita computare queat. a. l. 1. §. 7. ff. quand. appelland. COVARRUV. Pr. quæst. c. 15. n. 2. BERL. P. 1. Concl. 25. n. 24. (2.) cum litigans à certo puncto sententia provocavit, etiam in aliis punctis ab interveniente adhareri potest appellationi intra decendium, siquidem hoc re integra contingit, facto ejus, cujus interest sententiam suspendi. l. 2. §. 1. f. ff. quand. appelland. BALD. ad Auth. bodie. Cod. d. appellat. n. 6. DN. SWEND. ad Fib. Proc. c. 2. n. 230. p. 455. CARPZ. P. 1. C. 19. d. 8. n. 6. BRUNNEM. Proc. civ. c. 13. n. 11. (3.) Interveniens prosequi potest appellationem ab actore vel reo interpositam, tùm enim suspensam Appellatione causam, propter Interesse suum, persequitur. a. l. 5. §. 2. ff. d. appellat. CARPZ. Proc. t. 4. a. 2. n. 26. MAURIT. d. Jur. Intervent. tb. 37. Caterum ne quidem actus executionis est ab interventione immunis, modò interveniens suum Interesse in continenti. v. g. per documenta, confessionem adversarii, &c. doceat. a. c. 38. X. d. testib. Dec. El. 2. e. g. quoties in rem alienam intenditur executio. l. 15. §. 4. ff. d. re jud. l. 29. §. 1. ff. d. except. rejud. BRUNN. Proc. Civ. c. 13. n. 10. MEV. P. 5. Dec. 211. n. 2. DN. SWEND. ad Fib. Proc. p. 451. n. 228. DN. BERG. ad O. P. S. b. t. Obs. 1. n. 2. MAURIT. d. Jur. Intervent. tb. 50. imò in causæ quoque arresti Interventio liquida effectum suum sortitur, veluti si domum arresto afficiendam interveniens esse suam, non debitoris

ris, evincat. *a. l. 15. §. 4. ff. de re jud. DN. Riv. d. Except. c. 44. n. 5. id.*
ad O. P. S. b. t. en. 8.

IV. Quando Interventio suum tuetur locum, eadem Interventioni opponi
 exerceri potest, sed salvis adversæ partis exceptionibus. O. P.
 S. b. T. §. UN. illæque sunt vel Dilationæ vel Peremptoriae. Except. Dilationæ: ut
 Dilationis accensum (1.) Exceptionem non communicatæ In- (1) Exc. non commun.
 terventionis. Equidem ea deficit, quoties ante Termi- Intervent.
 num Interventio suscepta, & postulante id interveniente, unâ
 cum citatione Parti transmissa est; sed, quoniam sapè interven-
 tiones in ipso demum Terminò fiunt, atque tum adversarius ne-
 cessario ad deliberandum spacio destituitur. *a. l. 1. ff. d. edend. ista*
exceptione moram liti injicere haud prohibetur. DN. SWEND. ad
Fib. Proc. c. 2. n. 232. p. 446. (2.) Exceptionem non demonstrati inter- (2) Exc. non demon-
esse. a. l. 63. ff. d. re jud. l. 34. ff. solut. matrim. l. 15. §. 4. ff. de re jud. strati Interesse.
ubi verum, à causa haud alienum, Interesse requirimus. a. l. 3.
§. II. l. 13. l. 19. ff. ad exhib. j. l. 13. ff. rem rat. hab. eò quod proceden-
di ratio, decretum, aut futura sententia cessura sit intervenienti
præjudicio. MAURIT. de Intervent. tb. 12. BRUNN. Proc. Civ. c. 13. n. 5.
Idque deducendum est summario modo. O. P. S. b. t. §. UN.
l. 15. §. 4. ff. d. re jud. a. c. 38. X. d. testib. MYNSING. cent. 2.
O. 1. n. 3. ad suspicionem malam ab interveniente arcendam cau-
samque præparandam, veluti per juramentum. a. l. 15. ff. ad exhib.
unicum testem. a. Dec. El. 1. instrumentum, præsumtionem pro-
babilem. a. l. 5. §. 6. ff. d. re milit. ar. arbitrio judicis. l. 3. §. II. ff. ad
exhib. j. l. 1. §. f. ff. d. jur. delib. l. 3. §. 2. ff. d. testib. CARPZ. Proc. t. 2.
art. 2. n. 42. seq. FELIN. ad c. 38. X. d. testib. n. 13. ZIEGLER. ad O. P. S.
b. T. verb. summarischer Weise. BERL. P. 1. Concl. 25 n. 48. seq. ita ut,
ad ambages rescindendas, admitti non soleat remonstratio.
CARPZ. l. 3. Resp. 21. n. 9. seq. FELIN. d. l. BERL. d. l. num. 50. DN.
SWEND. ad Fib. Proc. c. 2. n. 233. p. 461. CONF. DN. BERGER. ad O. P. S.
b. t. Obf. 1. n. 3. & quidem, si interveniens suum interesse probave-
rit, fertur, si non probaverit, excluditur Interventio, nisi fortè Judex

Modus demonstrandi in-
 teresse.

C

(1.) ur-

Intervent. obstat Ex-
ceptio Peremptoria, Non
competentis Interben-
tionis,

(1.) urgentibus circumstantiis, intervenientis sponte suscepta de-
monstratione haud contentus, *rectiorem ejus, quod interest, deducti-*
onem injungat, ceu non semel factum memini. DN. SWEND. ad Fib.
Proc. c. 2. n. 234. p. 464. (2) *Intervenienti, ob presumptionem collusio-*
nis aut litis temeraria protelationis, in gratiam unius alteriusve par-
tis, malitiae juramentum injungat. O. P. S. b. T. §. UN. inf. id. p. 466.
quo deserto vel detrectato non admittitur interventio, praestito
autem eadem locum habet, & adversarius ad istam respondere
tenetur. MART. ad O. P. S. b. t. n. 57. seqq. Quamvis autem c. 38.
X. d. testib. probationem hanc in continenti fieri velit, tempus
tamen eidem definiendum ex statu Processus. e. g. in executione.
a. Dec. El. 15. & Fori Ulsu, arbitrio judicis, aestimandum venit, apud
nos non raro expressè ad Term. Sax. restringitur. conf. U. M. M. ad
Proc. Disp. 11. n. 6. RULAND. d. Commiss. Part. 4. lib. 8. c. 8. n. 3. verb. *fi*
in continenti. Peremptoria est Exceptio non competentis Interventio-
nis. v. g. quando excipiens fundamentum interventionis causam
haud ferire ostendit, atque propterea intervenientem repellit. a.
l. 19. ff. ad exhib. l. 57. ff. d. hered. petitione. v. g. *Dass Intervenien-*
tens Suchen nicht statt hat. BRUNNEM. Proc. Civ. c. 13. n. 7. DN. BER-
GER. ad O. P. S. b. t. O. 1. n. 3. inf. ut si civitas apud nos Jura fisci, cir-
ca heergewetram vacantem, usurpare intendat, sed mero Imperio
destituatur. P. 3. C. El. 38. §. f. j. 28. l. 1. a. 28. l. 37. ff. d. legib. CARPZ.
d. C. def. 21. n. 5. SCHILT. ad m. Ex. 50. §. 3. ZIEGL. ad Calv. Prax. §.
Civitas. concl. 1. n. 49. COLER. Dec. 72. n. 5. non dubitavit igitur ad
Magistratum merum imperium habentem hoc jus restringere
pronunciando *Fac. Jur. Lips.* Mens. April. A. 701. Atque hac Ex-
ceptio non competentis Interventionis, quoties Principalis Inter-
ventionis fundamentum non excludit neque temperat alterius Li-
tigantis jura, utiliter quoque usurpari potest. a. l. 34. ff. solut. ma-
trim. MAUR. d. Jur. intervent. th. 8. BERL. P. 1. Concl. 25. n. 52. seq.
DN. RIV. ad b. t. ep. 7.

V. *Quoties Interventioni locus est, Interveniens Processum in statu, in quo deprehenditur, reassumere tenetur.* O. P. S. b. T. §. UN. id quod ipso facto contingit per tractationem causæ in iis Processus Terminis, in quibus tum temporis invenitur, citra solennem Reassumptionem. *a. C. FIN. ut lit. pend. in 6. Per Illustr. Dn. JAC. BORN. Diss. Process. 2. th. 2. lit. k. CARPZ. Proc. t. 4. art. 23. 12. seq. teste experientia;* verum hoc ad Interventionem accessoriam restringendum est. *a. d. c. f.* Principalis enim Interventio, qua Interveniens alterutrum vel utrumque litigantium simpliciter, aut secundum quid, excludere intendit, cum in utilitatem Interveniens tantum fiat, ansam præbet, ut Interventio principaliter in eodem foro tractetur. *a. l. 9. ff. d. liberal. caus. l. 10. C. d. jud. conf. MAURIT. d. Jur. Intervent. th. 20. unde in sententia iste Interveniens à reliquis litigantibus secerni solet. v. g. N. Klägers an einem / N. Beclam andern / N. Intervenienden dritten Theils / in accessoria interventione verò cum actore vel reo conjungi. v. g. N. Kl. und N. Intervenienden an einem.* Dn. SWEND. *ad Fib. Proc. c. 2. n. 230. p. 446. BERL. P. 1. Concl. 25. n. 63. MAUR. d. Jur. interv. th. 21. 23. tantumque abest, ut Processus Reassumptione principaliter interveniens o-neretur, ut potius prior Processus inter actorem & reum suspendatur. e. g. Diemeil Beclam auff die Intervention sich eingelassen / so wird/bis zu Erörterung derselben / mit Kl. Suchen billig in Ruhe gestanden. id. p. 445. itaque talis Interveniens peculiari libello, novisque exceptionibus, etiam dilatoriis, item probationibus, uti haud prohibetur, ad normam cursumque prioris Processus neutiquam adstrictus, cum intuitu ipsius lis pro non mota habeatur. UMM. *ad Proc. Disp. II. n. II. COVARRUV. Pract. quest. 14. n. 3. ZANG. d. Except. P. 2. c. 22. n. 12. BERL. P. 1. Concl. 25. n. 60. seq. itaque in Regimine Dresdensi sic Interveniens ab Oberleuteratione haud excludi meretur. Dn. BERG. ad O. P. S. b. t. Obs. 2. not. 2. & in qualibet parte litis, imò in ipsa executione, Interventio illa suscipi potest. a. l. 15. §. 4. ff. d. re. jud. l. 57. ff. d. R. V. Dn. BERG. ad O. P. S. b. t. Obs. 3. p. 451. quod si autem non tam Actorem vel Reum excludere, quam**

Interveniens accessorie ipso facto Processum reassumit.

Interventio Principalis autem efficit, ut Interveniens tanquam Pars principalis tractetur.

& Processus prior suspendatur.

nisi secundum quid saltem fiat interventio.

PROCESSUS JUR. COMMUN. ET SAXON. ELECT.

suum jus salvum conservare, velit Interveniens. e. g. in Concursu Creditorum prioritatem deducendo, jura sua ipsi plenissime permittitur proponere, ita tamen, ut, si reliqui citius causam suam expediant, cursum judicii & litis decisionem inter eos remorari non liceat, & in hujusmodi interventione, pro re nata, res victori quandoque sub cautione, de restitutione alteri, si potiora jura docuerit, facienda, possit adjudicari. *a. l. 63. ff. d. re jud. j. l. 57. ff. d. R. V. BRUNNEM. ad d. l. 57. n. 1. seq. UMM. ad Proc. Disp. II. n. 13. MEV. Part. 5. d. 211. n. 4.* Quamvis autem Fisco intervenienti jus avocandi causam ad suum judicem tribuat. *a. l. 3. C. d. jur. fisc. RU- LAND. d. Commissar. P. 4. l. 8. c. 8. n. 8. MEV. P. 4. Dec. 185. n. 5. 8. Lex tamen 3. id non probat. j. l. 9. ff. d. liberal. caus. adeoque regulæ inharendum est, quæ in dubio fiscum uti vult Jure Communi, a. l. 12. ff. d. compensat. l. 6. pr. S. 1. ff. d. jur. fisc. j. l. 10. ff. eod. Dn. SWEND. ad Fib. Proc. c. 2. n. 227. p. 449. conf. ANT. FAB. in C. l. 8. t. 30. d. 19. UMM. ad Proc. Disp. II. n. 12.*

Fiscus autem interve- niens ad suum judicem causam pertrahere ne- quit.

ORDIN. PROC. SAX. ELECT.

TIT. XVI.

DE LITIS CONTESTATIONE.

Von der Kriegs-Befestigung.

Quoniam ipsa lis per Litis contestationem constituitur. *l. un. C. d. lit. contest. j. l. 15. ff. rem rat. bab.* eandem nunc perpendi conveniet. Ubi non immorabimur solennibus Juris Veteris, quo, dato à Majore Magistratu Judice Pedaneo, antequam is adiretur, partes sibi invicem denunciabant, ut ad judicem venirent, & ad eos, qui assistebant, hæc verba pronunciabant: *testes estote*, litigan- tesque siclitem contestari dicebantur. *j. l. 73. ff. d. Procurat. Conf. CUJAC. l. 9. Obs. 21. UMM. ad Proc. Disp. 12. rh. 1. n. 2. in f. ANTON. PEREZ. ad w. t. d. judic. p. m. III. SUTHOLT. de Jurisdic. S. 308. GON- ZALEZ TELLEZ. ad c. un. X. d. lit. cont. n. 7. sed posteaquam ipsi*

Ma-

Māgistratus judicare cōperunt, sublato Judicium pēdaneorum usu, *Litis Contestationem* describimus, quod sit actus, qui actoris negotii narratione atque petitione coram iudice facta, & rei subsecuta contradictione perficitur. *L. un. C. d. lit. Contest. l. 14. §. 1. C. d. Judic. j. l. 2. C. d. jurejur. propt. cal. dand. BLUM. Proc. Cam. t. 71. §. 4.* quoties enim neque facti narrationi neque petitioni actoris à reo contradicitur, nec lis est nec ejusdem contestatio, confessumque desiderio actoris satisfacere fas est. *a. l. 21. ff. d. judic. l. un. C. d. Confess. aliud* verò obtinet, quandoq; facti narratio quidem haud negatur, at petito, exceptione allegata, contradictio fit. *a. l. 112. ff. d. R. f. j. l. un. C. d. Confess. VINN. S. 2. l. 1. c. 17. verb. cum autem. SALICET. ad d. l. un. C. n. 3. 7.* Itaque, cum variis in locis, & apud nos fori usu, juxta *Appell. Pat. d. A. 1670. §. 3. A. C. S. p. 16.* in contumaciam lis habetur pro affirmativè contestata, aut reus pro confesso & convicto. *j. c. 2. d. confess. in 6.* nec non in Processu Executivo, quando instrumentum habetur pro recognito, proprie litis contestatio non creditur esse suscepta. *a. l. 14. §. 1. C. d. judic. UMM. ad Proc. Disp. 12. n. 15. JOH. NIELL. Disp. feud. 10. th. 4. lit. c. conf. SCHILT. ad π. Ex. 13. th. 33.*

mera confessio rei non est litis contestatio, sive sit confesso vera, sive falsa.

II. *Dividitur autem Litis Contestatio* (1.) in *Explicitam*, sive *Formalem*, quæ verbis expressis animum litem contestandi indicantibus fit; & *Implicitam* sive *Virtualem*, quæ modis æquipollentibus perficitur. Ita vocabulum: *Nescio, ignoro, weiß nicht* / pro negativa responsione accipitur in nonnullis Judiciis. *a. l. f. C. d. cond. ind. CARPZ. l. 3. Resp. 33. n. 26.* verum, licet in factis alienis. *a. c. 15. X. d. ressit. spoliat. l. 42. ff. d. R. f. & propriis antiquis, aut ad eò intricatis, ut facilis sit eorum ignorantia. a. l. 7. ff. d. confess. illa responsio fieri possit, eandem tamen in factis propriis regulariter non esse tolerandam contendunt, cui sententiæ rectè inhaeretur, nisi aliud observantia receperit. *a. l. 24. ff. ad munic. Dn. SWEND. ad Fib. Proc. c. 2. n. 254. p. 518. CARPZ. Dec. 40. n. 17. seq. LAUTERB. concl. for. Ex. 14. concl. 1. lit. c. conf. WESENB. ad Cod. t. d. lit. contest. n. 6.* Pariter Reus, qui non evidenter affirmat aut negat actoris inten-*

Litis contest. divid. (1) in Explicitam s. formalem. & Implicitam s. virtua- lem. qualis sit per verbum Nescio.

item Exceptionem so-
lut. compens. oppositam.

tionem, sed exceptionem solutionis, compensationis opponit, cum se defendere motamque actionem excludere velit, neutiquam creditur confessus esse, ne actus ultra ejus intentionem operetur; proinde auctori injungenda est probatio. *a. l. 9. ff. l. 9. C. d. except. c. 6. X. cod. j. l. 4. C. d. edend. BARTOL. ad l. 9. ff. d. except. SALICET. ad l. 9. C. d. except. n. 3. GONZALEZ TELLEZ ad c. 6. X. d. except. n. 11. FRANZK. l. 2. Resol. 18. MEY. P. 7. aec. 128. sicuti pronunciavit in Concurſu Creditorum Fac Jur. Lips. Mens. Nov. 700. it. Mens. Mart. 701. Diff. HILLIG. ad Don. l. 25. c. 2. lit. p. conf. UMM. ad Proc. Disp. 12. n. 16. licet proprie, ac specificè, exceptione opposita, non fiat litis contestatio. *c. f. d. lit. cont. in 6. Dn. SWEND. ad Fib. Proc. c. 2. p. 516.**

Lit. Cont. (2.) est vel
Solemnis.

obtinet etiam in causa
summaria, quæ ordina-
rio Processu traditur.

vel Minus solennis.

que usurpatur

in Proc. summ. in spe-
cie.

& Executiva.

Lit. Cont. (3.) est vel
Generalis.

III. *Dispositio (2) Litis Contestatio in Solemnem & Minus solennem.* Solemnis est, eine richtige Krieger-Befestigung / quæ in judicio ordinario verbis solennibus fit. Hæc in sententiis imponi solet verbis: Daß Beßl. / re. sich einzulassen / zu antworten / und den Krieg rechtens zu befestigen schuldig. Quodli verò causam, naturam suam, summariam aut executivam actor Ordinario Processu tractet, quin tum solenniter etiam reo litem contestari liceat, dubitandum non est. *a. Dec. El. 12. in f. l. 29. C. d. pact. COLER. d. Proc. Execut. Part. 3. c. 5. n. 35. HART. PIST. l. 4. q. 13. n. 30. PHIL. ad Dec. El. 12. Obs. 2. n. 2. seq. Dn. SWEND. ad Fib. Proc. c. 2. n. 257. p. 511. j. Disp. I. Proc. th. 38. Minus Solennis Litis Contestatio est, quæ in judicio summario, quibuscunque modis animum litis suscipiendæ indicantibus, perficitur. *a. clem. 2. d. Verb. Sign. CARPZ. P. 1. C. 10. d. 8.* Atque hæc in Processu summario in specie expeditur durch die Antwort. *fac. Dec. El. 14. & secundum Res. Gr. d. 1661. gr. 8. auch recognition, in Processu Executivo durch recognition, item Diffession. Dn. BERGER. ad O. P. S. h. r. Obs. 1. j. th. 7. infra n. 2.**

IV. *Litis Contestatio (3.) est vel Generalis vel Specialis.* Generalis dicitur, qua in genere ad libellum actoris responderetur. v. g. Nego narrata prout narrantur, & petita, sicuti petuntur, fieri debere. it. In Sachen N. contra N. bin ich der Klage nicht geständig / bitte mich von derselben / mit Abtrag Kosten und Schadens / zu erles-
dis

digen. *Ord. Cam. P. 3. t. 13. §. 4. BLUM. Proc. Cam. t. 71. §. 9. hæc, ver-*
bis æquipollentibus, apud nos speciali Litis Contestationi sapissi-
mè præmittitur, & Jure Civili ac Canonico fertur. a. l. 14. §. 1. C. d.
Judic. l. un. C. d. lit. contest. c. un. X. eod. LAUTERB. ad. π. t. d. judic.
16. 19. CARPZ. P. 1. C. El. 10. d. 7. GAXL. l. 1. Obs. 73. n. 1. imò in vim
specialis litis contestationis toleratam esse responsionem Principi-
palis, qui totius libelli contenta negaverat, in causa, urgentibus
circumstantiis, memini in Fac. Jur. Lips. Mens. April. A. 700. id
quod regulariter haud obtinet. O. P. S. b. t. §. un. Dn. Riv. ad b. t.
en. 7. conf. UMM. ad Proc. Disp. 12. §. 12. n. 8. Specialis Litis Conte-
statio est, qua in specie ad singula libelli capita respondetur. Hæc
Jure Imperii & Sax. El. 10. d. 7. §. 37. verb. specificè und auff
fede Puncten/ & Saxonico Electorali. O. P. S. T. 16. §. un. P. 1. C. El.
10. verb. in specie und insonderheit antworten/ modò narrata libelli
negotium, de quo agitur, concernant: jura enim actus superva-
cuos averfantur. l. 14. §. 1. ff. ut legat. vel fideic. serv. caus. caveat.
CARPZ. P. 1. C. El. 10. d. 21. NICOL. ad Proc. c. 37. n. 19.

vel Specialis.

Jure Imperii & Sax. El.
necessaria.quoad narrata causam
concernentia.

V. Alia est *Litis Contestatio* (4) Affirmativa, alia Negativa. Lit. cont. (4) est vel
 Affirmativa.
Affirmativa dicitur, qua reus ad Libellum reliquum affirmativè re-
 spondet, at petito, opposita exceptione peremptoria, contradicit. *a.*
Leg. 5. C. d. except. j. l. 112. ff. d. R. J. de cujus indole actum est su-
pra §. i. Negativa verò appellatur, qua reus negat actoris intentio-
 nem; ubi conscientia habeat rationem reus ejusque Advocatus,
 ne temeritate negationis sibi noceat & actorem inique oneret.
Dn. BERG. ad b. t. Obs. 2. not. 3. 4. MOLLER. P. 1. C. El. 10. n. 4. Dn.
Riv. ad b. t. en. 14. Est autem Negativa Litis contestatio vel Limi-
tata vel Illimitata, Limitata, quoribus partim affirmativè, partim
negativè respondetur. Post eam fertur regulariter sententia: Auff
Klage, Antwort und erfolgte Befehle/ 11. Diemeil Befl. auff die er-
hobene Klage geantwortet und solcher nicht allenthalben geständig/
so ist Kl. den Grund derselben/ und so viel ihm daran verneinet/ in
Sächsl. Frist/ wie recht zu erweisen schuldig/ 11. In specie autem in A-
ctione Negatoria negato dominio, & allegato à reo jure servitutis,
 pro-

vel Negativa.

Limitata aut Illimita-
ta.quomodo super illa pro-
nunciatur in genere.In specie in Actione Ne-
gatoria.

Directa,

pronunciatur: Diweil Bevl. auff die erhobene Klage geantwortet/ und das Eigenthum der libellirten Wiesen verneinet/ im übrigen aber der Klage geständig / und darneben auff ein Befugniß sich beruffen/ so ist Kl. solch Eigenthum in Sächs. Frist/ Bevl. Gegenbescheinigung vorbehaltlich/ zu bescheinigen / dieser aber das angezogene Befugniß/ wie recht/ zu erweisen schuldig/ dawider Kl. sein bedingter Gegenbeweiß/ Eydes/ Delation und andere rechtliche Nothdurfft billig vorbehalten wird/ ferner darauff zu beschehen was recht ist. Pariter in Actione utili Negatoria intuitu Juris braxandi, cura negatum esset à reo, agentem Civitatem esse proximam, & exceptio quasi Juris braxandi litis contestationi adjecta fuisset, formulam hanc adhiberi visum: Diweil Bevl. auff die erhobene Klage geantwortet/ und daß N. die an dem Gute N. nächst gelegene Stadt sey verneinet/ im übrigen aber der Klage geständig / und darneben sich auff ein Befugniß beruffen/ so ist Kl. in Sächs. jenes/ Bevl. aber sein Befugniß in doppelter Monats Frist / wie recht/ zu erweisen schuldig/ dawider beyderseits ihr bedingter Gegenbeweiß/ Eydes/ Delation und andere rechtliche Nothdurfft billig vorbehalten wird/ ferner darauff zu beschehen was recht ist. conf. Dn. SWEND. d. Action. sect. 2. membr. 1. art. 72. Quod si puncta libelli sint diversa, in nonnullis juxta naturam Negatoria Actionis, sed in reliquis ordinario modo Sententia concipitur, ceu contigit in S.C.P. L. verbis: Diweil Bevl. auff die erhobene Klage geantwortet/ und den 5. 6. 7. und 10. Punct verneinet/ im übrigen aber derselben geständig / und daneben auff ein Befugniß sich beruffen/ so ist Kl. die verneinte Puncte/ Bevl. hingegen das angezogene Befugniß / in Sächs. Frist / wie recht / zu erweisen schuldig / dawider beyden Theilen gegen einander ihr Gegenbeweiß. Eydes/ Delation und andere rechtliche Nothdurfft billig vorbehalten wird/ ferner darauff zu beschehen was recht ist. R. R. Item in Negativa Litis contestatione Limitata, cum delatum esset partim super Actione partim super exceptione juramentum, judicatum est hoc modo: Diweil Bevl. auff die erhobene Klage geantwortet/ und solche bey dem 6. und 8. Puncte verneinet/

*Lit. cont. facta partim
affirm. partim neg. ad
dita delat. juram super
act. & exceptione.*

net/ im übrigen aber derselben geständig/ und daneben exceptionem veritatis opponiret/ auch über diese bey dem andern und fünfften Puncte Kl. den Eyde deferiret/ so ist desselben Principal über dasjenige/ so er an der Klage verneinet/ ermeldter Kl. aber über der/ bey angeregten Puncten/ vorgeschügten Exceptione veritatis sein Gewissen auch Wissenschaft und Wohlbewußt/ dahin es ihnen gestellet/ nach vorgehenden beyderseits Eyde vor Gefährde/ zu eröffnen/ oder dasselbe mit Beweise zu vertreten/ oder/ so viel die facta aliena betrifft/ einer dem andern den Haupt-Eyde zu referiren/ Bekl. aber im übrigen seine Exception in Sächf. Frist/ wie recht/ zu erweisen/ schuldig/ dawider Klägern sein Gegenbeweiß und andere rechtliche Nothdurfft billig vorbehalten wird/ ferner darauß zu beschehen/ was recht ist. *Litis Contestatio Negativa Illimitata est, quoties à reo ad libellum purè negativè respondetur.* Unde, nisi delatum fuerit super actione iuramentum pronunciari solet: Diemeil Bekl. auff die erhobene Klage geantwortet/ und solcher nicht geständig/ so ist Kl. den Grund derselben in Sächf. Frist/ wie recht/ zu erweisen schuldig/ dawider Bekl. sein bedingter Gegenbeweiß/ Eydes Delation und andere rechtliche Nothdurfft billig vorbehalten wird/ ferner darauß zu beschehen was recht ist. Dn. SWEND. *ad Fib. Proc. p. 509.* Atque hæc ad Litis Contestationis affirmativæ ac negativæ diversitatem declarandam sufficient; Judicis verò, in concipienda Sententia, haud postrema in eo vertitur cura, ut tam responsionis negativæ aut affirmativæ, quàm exceptionum ad ista capitula pertinentium, in jungendæque probationis aut iuramenti præstationis, ac reservandæ jurisjurandi relationis, & defensionis conscientia, sollicitam habeat rationem.

VI. *Litis Contestatio* abit (5.) in Puram & Eventualem. *Pura* est, quæ fit absque suspensione. *a. l. 32. ff. d. V. S. §. 2. I. d. V. O.* Eventualis *Litis Contestatio* dicitur, quæ suscipitur in eventum, quo exceptiones dilatoriae, facto iudicis aut partis, remotæ fuerint, wann denen vorgeschügten exceptionibus dilatoriis gebührend abgeholfen. *R. I. d. A. 1570. §. 89. 91. it. d. A. 1654. §. 40. O. P. S. T. II. pr. conf. Disp. VII. Proc. ad O. P. S. t. II. §. 5. BLUM. Proc. Cam. t. 71. §. 12. UMM.*

Litis Contest. Negat. Illimitata.

formul. prov.

Cura Jud. in concipi. Sententia.

Litis Cont. (5.) est vel Pura vel Eventualis.

Disp. Proc. 12. n. 17. Dn. SWEND. ad Fib. Proc. c. 2. p. 598. CARPZ. P. 1. C. 3. d. 3. n. 1. Itaque, quò eventualis Litis Contestatio in puram convertatur, ut exceptionibus dilatoriis vel sit satisfactum, plene valideque acquiescente adversario, vel ut iudex his satisfactum esse iudicaverit easve rejecerit & sententia in rem judicatam transierit, exigitur. *a. l. 25. ff. d. stat. hom. O. P. S. t. 11. §. es soll aber. 3.* Atque hæc eventualis, non pura, Litis Contestatio, quando præmissæ sunt Litis Contestationi exceptiones dilatoriæ, in dubio facta esse præsumitur, id enim benignius est. *a. l. 56. ff. d. R. f. l. 25. ff. d. prob. l. 10. ff. d. contrab. emt.* Proinde post talem litis contestationem admittenda est juramenti delatio. *a. l. 8. ff. si quis omitt. caus. testam. P. 1. C. El. 11. in Fac. Jur. Lips. Mens. Maj. A. 700. conf. BERL. P. 1. Concl. 28. n. 24. seq. MENOCH. l. 4. presunt. 174. n. 8.* aliàs verò in dubio actus creditur esse potius purus quàm conditionalis, quandoquidem conditionis adjectio facti est. *a. l. 2. §. 4. ff. pro emptor.*

hec præmissæ Exc. Dilatoriis præsumitur.

Litis Contestatio ad substantiam judicii pertinere.

VII. Ad substantiam judicii pertinet Litis Contestatio. *c. un. X. d. lit. contest. l. 1. C. eod.* idque, eadem prætermittens, irritum est. *d. c. un. GONZALEZ. TELLEZ. ad d. c. un. n. 10. MATTH. d. AFFLICT. dec. 283. n. 3. MYNS. cens. 1. Obs. 38.* licet iudicis partiumque consensus accesserit. *a. d. c. un. c. 4. X. ut lit. non contest. j. l. 38. ff. d. pact. l. 1. §. 1. 2. ff. d. fer. GAIL. l. 1. Obs. 75. n. 2. seq. CARPZ. P. 1. C. El. 10. d. 8. NICOL. ad Proc. c. 37. n. 8. MATTH. d. AFFLICT. dec. 191. n. 8. conf. MENOCH. d. A. J. Q. l. 1. q. 18. n. 7.* Siquidem ex Litis Contestatione demum apparet, quid auctori probandum veniat; unde, cum utraque pars litem sententiâ definitivâ finiri peteret, ob defectum Litis Contestationis, desiderio haud delatum, sed ante omnia specificam Litis Contestationem esse injunctam, recordor. Itaque necessaria est litis contestatio in Causa (1.) Civili & Criminali, cum proceditur per modum accusationis. *a. l. 15. §. 5. ff. ad Sct. Turpil. l. 20. ff. d. accusat. l. f. C. ut intr. cert. temp. crim. quest. term. CARPZ. P. 1. C. El. 10. d. 19. UMM. ad Proc. Disp. 12. n. 12. Diss. ANT. FAB. in C. l. 9. t. 20. d. ult. n. 2.* In Processu Inquisitorio responsio rei ad articulos Inquisitionales est vice Litis Contestationis. *NICOL. ad Proc. c. 37. n. 7. CARPZ. Proc. t. 10. a. 2. n. 10. (2.) Ordi-*

requiritur in Causa (1.) Civili & Criminali.

an in Proc. Inquis.

dinaria & Summaria. *c. un. X. d. lit. cont. l. 5. §. 1. C. d. recept. arb.* ita tamen, ut solennis Litis Contestatio in hac non exigatur, sed sufficiat, uti loco libelli imploratio, sic qualiscunque rei contradictio vice Litis Contestationis. *a. Clem. 2. d. V. S. ZANG. d. Except. P. 1. c. 2. n. 24. CARPZ. P. 1. C. El. 10. d. 8. CHRISTIN. V. 2. d. 135. n. 7.* in Processu executivo instrumenti recognitio, item diffessio, responsionem, & quidem negativam posterior, imitatur. *NICOL. ad Proc. c. 37. n. 9.* (3.) Prima Instantia & Appellationis, in hac *Ord. Cam. P. 3. c. 32. §. 4.* præcisè exposcit Litis Contestationem. *BLUM. Proc. Cam. t. 1. §. 15.* five ab interlocutoria five à definitiva appellatum sit. *GAIL. l. 1. Obs. 76. n. 2.* id quod Juri Communi haud convenit, quo sufficit una litis contestatio novaque in Appellationis instantia haud desideratur. *c. per tuas. 58. X. d. appellat. l. f. §. 4. C. d. temp. & repar. appellat.* *BLUM. GAIL. d. l. n. 1.* idemque fori usus in Saxonia recepit, ubi injungitur saltem *die Einlassung auff die justificirte Appellation.* *NICOL. ad Proc. c. 37. n. 10.*

(2.) Ordinaria & Summaria, & in hac est vice ejus qualiscunque contradictio.

(3.) prime instantie & Appellationis, & in posteriore quidem juxta Proc. Cameralem, non Jus Commune & Saxon.

VIII. Legitima Litis Contestatio esse debet (1.) Specifica, ad singulos libelli articulos directæ. *a. O. P. S. T. XVI. §. 1. UN. P. 1. C. El. 10.* etiam in Processu accusatorio. *Dn. Riv. ad b. t. en. 19.* pariter adversarius, quando eam defectus arguere cupit, non in genere sed in specie istos exprimere jubetur, in Jud. Appellat. sub poena 5. thal. ab Advocato solvenda. *NICOL. ad Proc. c. 37. n. 24. MART. ad O. P. S. b. t. n. 93.* ne ex obscuris, circa Litis Contestationem, monitis anfalitem protrahendi enascatur. *a. l. 13. §. 9. C. d. judic. CARPZ. l. 3. Resp. 32. n. 12. seq.* quod si verò Actor libello inseruerit jus indubitatum, factumve à negotio controverso plane alienum, aut proœmium ad cardinem controversiæ haud pertinens, pro contumaci haberi nequit reus, qui ad talia responsionem detrectat. *NICOL. ad Proc. c. 37. n. 19.* Caterum peccant Advocati, libello responsuri, qui *τὸ νόμιμον περιέχον* affectant, & in tot portiunculas libelli capita dividunt, ut Litis Contestationis intellectus magis impediatur quàm adjuvetur, id quod cum gravi rædio, ob miseram illam & inutilem diligentiam, legunt ac nonnunquam condemnatione in expensas coërcent reprehenduntque judicantes. *Dn. Riv. ad O. P. S. b. t. en. 8.*

Litis Contestatio esse debet 1. Specifica.

adversarius etiam in specie defectus ejusdem urgeat.

ad aliena à Statu controversiæ reus non tenetur.

præterea libelli capita cum obscuritate in minutissimas non sunt scindenda particulas.

(2.) Clara & distincta. (2.) *Clara & distincta*, quò constet, quid circa factum, citra appendiculam, ejusque qualitates ac circumstantias affirmetur vel negetur. O. P. S. T. XVI. §. UN. Abstinendum igitur à verbis obscuris, utendumq; evidentibus: affirmo, nego; verum, non verum, CARPZ P. I. C. El. 10. d. 2. in factis alienis propriisque, quæ probabiliter ignorantur: ut antiquis, aut intricatis, credo, non credo. a. l. ii. §. 2. ff. rer. amot. l. 4. ff. d. in lit. jur. l. 7. ff. d. confess. l. 8. C. d. testam. CARPZ P. I. C. El. 10. d. 6. quatenus per vocem: nescio, negatio indicetur, dictum supra.

non ferenda sunt verba ambigua.

neque tamen Litis Contest. obest protest. facta contraria.

§. 2. Non ferenda est autem ambiguitas descendens ex formula, dubito. BRUNN. Proc. Civ. c. 14. n. 16. CARPZ. dec. 40. Per-Illustr. Dn. BORN. D. 1. ad Univers. Jus Judic. comm. & Sax. tb. 47. lit. c. Dn. Riv. b. t. en. 10. conf. NICOL. ad Proc. c. 37. n. 20. ich stelle es dahin/ es kan Bewl. sich nicht erinnern/ es kan wohl seyn/ ceu pron. S. C. P. L. Term. Luc. A. 1694. interim susceptæ Litis Contestationi solenni minusve solenni non nocet protestatio facta contraria. a. l. 21. ff. d. acq. vel om. her. c. 54 X. d. appellat. quin super ea rectè pronunciari possit, veluti quando lege, aut sententia vel decreto judicis, Litem Contestandi necessitas reo imposita est. a. l. 11. C. d. neg. gest. BLUM. Proc. Cam. t. 71. §. 11. MYNS. cent. 3. Obsf. 31. ME V. P. 2. d. 335. Dn. SWEND. ad Fib. Proc. c. 2. n. 255. p. 520. conf. UMM. ad Proc. Disp. 12. n 15. p. m. 509. (3) Brevis, itaque à prolixitate inani reus sibi temperet.

(3.) brevis, perperam facta Lit. Cont. rectior injung. una cum condemn. in expensas.

O. P. S. T. XVI. §. UN. nec per exceptionum commemorationem sensum libelli turbet, quippe quas libello annecti satius est. Dn. Riv. ad O. P. S. b. t. en. 9. 11. Litis Contestatione igitur non specificè, item obscure & prolixè, facta principalis, cui injungitur rectior Litis Contestatio, in expensas condemnatur. P. I. C. El. 10. d. §. UN. ubi, pro re nata, hac solet usurpari formula: Daß Bewl. andergestalt und besser/ als geschehen/ auff die erhobene Klage auch alle und iede deren Punkte deutlich/ mit ja oder nein/ auch ohne Unhang/ sub pœna confessi & convicti, zu antworten auch die Unkosten dieses Termins, so auf §. 16. zu mäßigen/ Kl. zu erstatten schuldig/ & Advocato arbitraria pœna dictatur. d. §. UN. (4.) Oretenus facta. O. P. S. t. 29. Dn. Riv. b. t. en. 6. in positione prima secundave. O. P. S. t. 11. §. 1. in tertia tamen Litis Contestationis defectus supplere licet. Dn. Riv. b. t. en.

& Advoc. arbitrar. puni-
tur.

(4.) oretenus facta.

17. j. Disp. VII. Proc. ad T. 11. §. 5. Nihil autem impedit, quo minus legitime peracta, à Litis consorte, ejusdem contestatione Litis Consorts reus, per AdhæSIONEM aut relationem, declaret, se litem non secus, atque à Consorte jam factum est, cum omnibus clausulis & qualitatibus, contestatam velle: talis enim Litis Contestatio pro sufficiente habenda est. O. P. S. T. XVI. §. UN. in f. BERL. P. 1. Concl. 26. n. 17. NICOL. ad Proc. c. 37. n. 26. vid. formula apud Dn. SWEND. ad Fib. Proc. Part. 1. c. 2. n. 260. neque ad eam pro consorte faciendam speciale mandatum exigitur, quod ad ipsam Litis Contestationem haud desideratur. a. l. 21. ff. d. R. j. BERL. d. l. n. 20. j. MYNS. cent. 4. Obs. 99. atque ista Litis Contestatio per AdhæSIONEM facta etiam locum invenit, si Actor mutet probandi modum, ut puta qui priorum Litis consortium intuitu nullam fecit juramenti declarationem, sed eam ratione posteriorum suscipit: propterea enim adhæSIO non redditur vitiosa, licet modus probandi & sententia de super ferenda variet, ceu pron. Sup. Cur. Prov. Lips. Term. Rem. A. 1706. in C. J. H. T. :/ H. C. T. und conf. De Litis Contestationis formula vid. NICOL. ad Proc. c. 37. n. 15. Dn. SWEND. ad Fib. Proc. p. 509. seq. Dn. STRYCK Introduct. ad Prax. For. c. 15. §. 5. 6.

IX. Quando reus Litis Contestationem non facit, diversa est contra eum procedendi via. Alia Jure Communi, alia Jure hodierno. Jure Communi adversus contumacem missione in Possessionem. a. l. 5. ff. ut in poss. leg. nom. N. 53. c. 4. pignoris captione, corporis retentione procedendum esse existimant. a. l. 9. §. f. ff. ad L. Jul. pecul. ZIEGL. ad Calv. Prax. c. 3. concl. 3. conf. UMM. ad Proc. Disp. 7. n. 12. SALICET. ad Auth. Qui semel. C. Quom. & quand. jud. n. 13. BARTOL. ad d. Auth. n. 9. MYNS. cent. 4. Obs. 66. Jure Hodierno reus, juxta Processum Camerae Imperialis, in primo termino litem eventualiter aut pure contestari debet. R. I. d. A. 1654. §. 37. 40. j. R. J. d. A. 1570. §. 89. d. A. 1594. §. 63. BLUM. Proc. Cam. t. 71. §. 16. in contumaciam autem, post illius legitimam accusationem, lis habetur pro contestata negativa, & actor ad probationem fundamenti actionis admittitur, secundum Ord. Cam. P. 3. t. 43. §. 4. R. I. d. A. 1654. §. 36. j. l. 11. §. 4. ff. d. interr. in jur. fac. l. 161. ff. d. R. j. GAIL. l. 1. Obs. 59. in f. BRUNN. Proc. Civ. c. 14. n. 14. MARTIN. ad O. P. S. b. t. n. 124. j. D. VI. Proc. ad i. 10. §. 5. Jure Saxonico Elect.

Litis consortes respondere queunt per AdhæSIONEM.

licet Actor super libellatis posterioribus Consortium deferat juramentum.

Formula Lit. cont. remiss.

Modus procedendi adversus contumacem Jure Communi.

Jure Hodierno in Camera Imp.

Jure Sax. El. indulto 3. hebda. spacio ferri potest

adversus contumacem
& absentem sententia
comminatoria.

exceptio in L. Diffama-
ri.

item, contra presentem
& rite non responden-
tem, commin. recte
usurpatur.

in Alt. Negat. bey Ver-
lust des Befugnisses.

quando cit. non. conti-
nuit 3. hebd. tempus, nec
commin. nec cond. in
exp. locus est.

Citato sub prejudicio,
adferendam sent. pre-
clus. indulg. Term. Sax.

comminatio, quod in
contumac. lis haberi

cum reo indultum est tempus trium integrarum hebdomadarum, at-
que is emanfit, ferri potest, præcedente legitima actoris contumaciæ
accusatione. *a. l. 13. §. 2. C. d. Judic. O. P. S. t. 10. §. 4.* sententia commi-
natoria, virtute cujus tenetur reus, sub pœna litis pro affirmativè con-
testata declaranda; aut confessi & convicti, litem contestari, item, in
Judicio inquisitorio, ad articulos inquisitionales respondere, liqui-
datione facta damnorum & expensarum, mit der Verwarnung/das in
Verbleibung dessen die liquidirten Schäden und Unkosten ex officio
moderiret werden sollen/sich einlassen/in Processu Executivo, sub pœ-
na recogniti, recognoscere. *Appell. Pat. d. A. 1670. §. anlangende.* ve-
rùm, ad comminationem perpetui silentii in Processu ex L. Diffama-
ri, Terminus Saxonicus requiritur. *d. §. anlangende. conf. Diss. Proc.*
II. Proœm. §. 29. Pariter reus comparens & contumax in Litis Con-
testatione rite expedienda, rectius, sub memorata comminatione, li-
tem contestari, respondere, recognoscere, pro re nata, jubetur, in A-
ctione Negatoria specialiter injungi potest, auff die erhobene Klage
andergestalt/und richtiger als geschehen/bey Verlust des Befugnisses/
zu antworten/c. seu factum in *Fac. Jur. Lips. Menf. Jun. A. 701.* præ-
terea additur regulariter, post 3. hebdomadas citatione absenti in-
dultas, aut angusti termini vitium comparitione purgatum, rei con-
demnatio in expensas. *O. P. S. T. XVI. §. UN. j. Appell. Pat. d. A. 1670. §.*
anlangend. quod si autem absenti & contumaci legitimum spacium,
scilicet 3. hebd. non fuerit indultum, nec comminatoriæ nec in ex-
pensas condemnatoriæ sententiæ locus est. *d. App. Pat. §. anlangend.*

X. Posteaquam imperata est per judicatum, sub comminatione
præjudicii, Litis Contestatio absenti, qui non, vel præfenti, qui non rite,
libello respondit, idque in rem judicatam transiit, denuò vocan-
dus est reus, ut eidem satisfaciatur, indulgendumque ipsi in citatione
spacium Terminii Saxonici, 6. Sept. & 3. dierum. *Appellat. Pat. d. A.*
1670. §. anlangend. Diss. Proc. IV. ad T. IV. O. P. S. §. 8. atque in Termini-
no accusanda morosi contumacia, quò adversus reum pronuciari
possit. *a. l. 13. §. 2. C. d. jud. BERL. P. 1. Concl. 26. n. 24. verb. Septimò. Dn.*
Riv. ad b. t. en. 23. & ipse e. g. pro confesso & convicto declarari ac
condemnari. Quo casu dubitarum memini, an idem rigor exerce-
ri

ri queat contra citatum sub comminatione, quod, in eventum ulterio-
ris contumacia, lis pro affirmativè contestata debeat haberi. Quo-
niam verò diversis Jura Saxonica & Civilia hac in parte innituntur
fundamentis, & illa omnes exceptiones, sub earum jactura, annecti
volunt Litis Contestationi. *O. P. S. t. II. §. es soll aber. 10.* exceptiones
simul periisse, cum lis agnoscitur pro affirmativè contestata, constat.
NICOL. *ad Proc. c. 37. n. 13.* MARTIN. *ad O. P. S. b. t. n. 142. seq.* sed quia
Jura Civilia exceptiones illas Lite Contestata etiam per intervallum
objici probarique permittunt. *l. 8. h. p. C. d. except. vid. Disp. Proc. VII.*
ad T. II. O. P. S. §. 17. falvas nihilominus reo esse exceptiones, ipsum
que ad earum deductionem admittendum esse, pron. *Fac. Jur. Lips.*
Mens. Jan. A. 706. ad transmissionem Actorum *D. B. G. 3. E.* Non
exiguam quoque contendendi ausam prabet Litis Contestatio, quæ
injuncta est sub pœna confessi & convicti, quoties partim legitimè
partim illegitimè, aut plane non, eadem facta deprehenditur. Ubi
distingvendum venit: cum enim libelli diversa sunt & separabilia
capita, reus tantum intuitu puncti, in quo inutilem vel nullam susce-
pit Litis Contestationem, pro confesso & convicto declaratur; at in
reliquis capitulis probatio &c. imponitur, ne utile per inutile vitie-
tur. *c. 37. d. R. J. in 6. §. 2. l. d. donat. Dn. SWEND. ad Fibig. Proc. p. 523.*
seq. Dn. BERG. ad O. P. S. b. t. Obs. 3. Dn. RIV. ad O. P. S. b. t. enunc. 12.
verum quoties capita libelli non sunt diversa, aut separari vitiosa Li-
tis Contestatio à legitima nequit, reus intuitu totius libelli pro con-
fesso & convicto habetur; siquidem individua est talis litis contesta-
tio, adeoque diverso jure censi nequit. *a. l. 23. ff. d. usurp. & usucap.*
& comminatio generalis est, ac formæ præscriptæ haud satis factum,
proptereaque totus iste actus corrumpit. *a. l. 8. §. 17. ff. d. transact.* ita
pron. *Fac. Jur. Lips.* Mens. Octobr. A. 700. nec non Mens. Jun. A.
701. Dn. RIV. *ad O. P. S. b. t. en. 11.* Dn. SWEND. *c. l. interim ea ad-*
hibenda est moderatio judicanti, ut vitium circa puncta inciden-
tia libelli potius prætereat, quam eo intuitu rigorem exerseat. a. l.
14. §. 1. ff. ut leg. vel fideic. serv. caus. cav. hinc super Litis Con-
testatione obscure in punctis incidentibus facta sic pronunciare, & reo
jurandi necessitatem imponere, haud dubitavit *Fac. Jur. Lips.* Mens.
Jul.

debeat pro affirmat.
contestata, efficit, ut
pereant Exceptiones
peremptorie.
Jur. Sax. Ek.

non Civilis.

Quando partim illegi-
timè, aut planè non, fa-
cta Litis Contestatio,
si capita libelli sunt di-
versa & separabilia,
pro parte habetur reus
pro confesso & convicto.

aliàs in solidum.

non tamen, quando vi-
tium saltem incidentia
puncta concernit.

*aut circumstantie po-
rius iterari commina-
tionem cum condemn-
in expens. jubent.*

*arbitrarie simul pœne
diatio facile præter-
mittitur.*

*Defectus Litis Contest.
ex Officio Judicis atten-
dendi sunt.*

Jul. 704. imò nonnunquam probabilis, circa litis contestationis vi-
tia, contentio, aut similis aequitas, ad mitiorem sententiam invitat,
quâ reus judicato, sub comminatione priori, rectius satisfacere ju-
betur, cum condemnatione in expensas. *a. t. 15. d. R. J. in 6. l. 155. §.
f. ff. d. R. J. ceu visum d. Fac. Jur. Mens. Mart. A. 704. conf. Dn.
BERG. ad h. t. Obs. 3. inf. Ultra istam in expensas condemnationem O.
P. S. §. UN. vult contumacem arbitraria pœna affici. verb. in eine wils-
kührliche Straffe / sed ab illius dictatione facile sibi temperare solere
Judices monet CARPZ. L. 3. Resp. 33. n. 23. PHIL. ad O. P. S. b. t. conf. i. n.
1. seq. & experientia corroborat.*

XI. Caterum *Judex ex Officio, ad præcindendas ambages, quæ
postea, in Disputatione meritorum, super Litis Contestatione nasci pos-
sent, ejusdem defectus supplere jubetur, licet illos pars litigans haud at-
tenderit, neque contra Litis Contestationem exceperit. O. P. S. b. t. §.
UN. a. l. un. C. ut quæ def. adv. part. Dn. RIV. ad O. P. S. en. 11. id quod
in viridi est observantia. Hoc loco Dn. MART. ad h. t. n. 98. §. un.
lectionem emendat, & pro: von Beklagten substituit Klägern / non
improbabili ratione, nisi constantem hujus §. un. lectionem explica-
tione adjuvare velis, siquidem nonnunquam ultrò rei attendunt id,
quod circa Litis Contestationem moneri meretur, idque excusare
conantur, neque tamen corrigunt vitium Litis Contestationis. De
effectu Litis Contestationum conferatur Dn. MARTIN ad h. t. n. 152.
seqq. UMM. ad Proc. Disp. 12. n. 20. seqq.*

ORDIN. PROC. SAX. ELECT.

TIT. XVII.

Von der Reassumption des Processess.

I.

*Reassumptio litis descri-
bitur.*

INchoata lite ejusdem Reassumptio certis casibus est necessaria, id
quod indagari Ordinis exigit ratio. *Dicitur autem Reassumptio litis*
actus, fori usu introductus, quo litigantis mortui hæredes, aut super-
stitis etiam singulares successores, ipso jure in se non transeuntem
Pro-

DISP. VIII. TIT. XVII. Von der REASSUMTION DES PROCESSES.

Processum, in eo statu, in quo relictus est, continuandum suscipiunt.
v. O. P. S. T. XVII. §. UN. conf. Per-Illustr. Dn. BORN. *Disp. Proc. II.*
tb. 1. Dividitur in Veram & Fictam. Vera est, qua verbis expressis ab
hærede aut singulari successore fit litis reassumptio. *Ficta* est, quæ in
contumaciam ejus, qui reassumptionem litis facere debuerat, inter-
cessisse fingitur; veluti, accedente decreto vel sententia rei judicatæ
vires nanciscente: daß wegen N. der Proceß nunmehr pro reassum-
to billig gehalten wird. Dn. SWEND. *ad Fib. Proc. p. 769.*

Dividitur in Veram.

& Fictam.

II. Originem Litis Reassumptionis ex Usu Fori deducimus, quia
Jure Civili hæres defuncti personam repræsentat. N. 48. & in omne
onus ac emolumentum succedit. *l. 59. l. 62. ff. d. R. f. j. l. 2. §. 2. ff. d. V.*
O. lites etiam in hæredes actoris & rei transeunt, citra necessitatem,
reassumendi eas. *a. l. 58. ff. d. O. & A. l. 78. §. 15. ff. ad Sct. Trebell. l. 33.*
ff. d. Fidejuss. l. 19. ff. d. judic. l. 34. ff. eod. l. 37. ff. d. acquir. vel om. her.
idemque in singulari successore ex causa necessaria attenditur. *l. 47.*
ff. fam. herc. l. 29. ff. d. oper. lib. l. 156. §. 3 ff. d. R. f. j. l. 4. ff. commun.
divid. ZIEGL. ad aur. Prax. Catvol. Prælod. d. instant. in Genere. num. 24.
MAURIT. *d. Citat. ad reassumt. tb. 5. 6. 7. FELIN. ad c. n. X. d. judic. n. 2.*
seq. CARPZ. l. 3. Resp. 24. n. 1. seq. conf. MYNSING. cent. 1. Obs. 85. GAIL.
l. 1. Obs. 109. n. 5. seq. CARPZ. d. l. n. 5. seq. Itaque Ord. Proc. Sax. §. UN.
consuetudinis illius, in multis locis receptæ, rationem habens post
mortem litigantis, hæredem Processum expresse jubet reassumere.
d. §. idemque R. f. d. A. 1600. §. nachdem. 73. corroborat. MAURIT.
de citat. ad reassumt. tb. 19. at Jure Novo secundum R. f. d. A. 1654. §.
99. & Mand. El. d. A. 1655. §. befehlen. quoties mandatum, seu fieri debet,
ad hæredes mandantis directum. *conf. Disp. V. ad O. P. S. T. 7. §. 3. est*
coram A&is insinuatum, deficit necessitas reassumendæ litis. Dn.
SWEND. ad Fib. Proc. p. 762. & saltem mandatarius, ex tempore noti-
tia de Principalis morte, Jure Imperii intra tres Menses. d. §. 99. BLUM.
Proc. Cam. t. 67. §. 13. Jure Sax. El. intra Terminum Saxonicum d. Mand.
El. mortem sui Principalis significare, hæredumque nomina in judi-
cio exprimere jubetur, ita ut ante eam nominationem sententiæ in-
terlocutoria ac definitiva in personam Procuratoris ferantur. dd. §§.

Reassumptio litis rece-
pta Usu Fori.

Jure Civili æque neces-
saria non est.

nec Jure Novo, quando
Mandatum est ad Hæ-
redes mandantis dire-
ctum.

ubi Jure Imp. intra 3.
Mens.

Sax. El. intra term. Sax.
hæredu defuncti nomi-
na sunt exprimenda.

E

Ref.

*præterea Nos. Mand.
aut ratib. ad Acta re-
ferri debet.
alias hoc injungitur.*

*Et contumax in expen-
sas, prorenata, conde-
mnatur.*

*continuandus est et-
iam Proc. currente spa-
cio deliberandi, impen-
sis hereditatis.*

*Q. An Mandatario post
mortem Principalis, qui
mandatum pro heredi-
bus dedit, eidem renun-
ciare liceat.*

*Ref. Gr. d. A. 1657. gr. 19. C. S. p. 1032. & Mandantis hæredibus integrum
quidem sit alium constituere Procuratorem. a. l. ff. d. solut. d. R. I. §.
100. attamen is, qui in judicio progredi vult, tanquam Procurator, No-
vum Mandatum, aut sufficientem ratihabitionem, ad Acta referre
teneatur, quod si facere neglexerit, idem ipsi per sententiam injungi-
tur. v. g. auff Vorbringen und erfolgte Befehle in Inhibition-Sachen
D. B. als gewesenen Bevollmächtigten des verstorbenen H. F. F. von B.
an einem Anwalden/H. L. andern Theils E. W. daß Daniel Bernsteint
des verstorbenen F. v. B. Erben zu benennen / und sich derer halber ge-
bührend zu legitimiren schuldig es wird auch demselben der gebetene
Anstand, biß auff nächstkünftigen Ober-Hof. Gerichts-Termin, billlich
mitgetheilet / & si iste sit contumax, urgentibus circumstantiis in ex-
pensas condemnatur. e. g. Daß Bechl. vor allen Dingen mit Anschaf-
fung gnugsamer Legitimation unserm jüngst gesprochenen Urtheil fol-
ge zu leisten / auch die Unkosten dieses Termins / so hiemit auff 5. fl. 14.
gr. 3. Pf. gemäsiget werden / Al. zu erstatten schuldig. Imò Procura-
tor, dum excipit de nondum elapso hæredum deliberandi spacio, à
necessaria continuatione Processus se non eximit, verùm nomine
hæredum in lite progreditur, salva ipsis hæreditati legitimè renun-
ciandi licentia. *Ref. Gr. d. A. 1657. gr. 20. de quo spacio deliberandi ad
quadrantem Anni restringendo novissime consultatum est, vid. Dn.
BERG. ad O. P. S. b. t. obs. 2. not. 1. interim Processus continuatio fit im-
pensis hereditariis. a. l. 10. ff. d. R. J. j. R. I. d. A. 1654. §. 100. id. d. Obs.
not. 3.**

III. Hoc loco non inconvenienter examinabitur Quæstio: *An
Mandatario, qui Mandato ad hæredes Mandantis directo instructus
est, eidem post fata Mandantis, maximè intra tempus, quo nomina
hæredum exprimenda sunt, item durante spacio deliberandi, renun-
ciare permiffum sit. Equidem R. I. d. A. 1654. §. 99. mandatarium hunc
jubent usque ad conclusionem in causa procedere, interim sententi-
as in personam mandatarii dirigere, eumque hæredes principalis
nominare, idemque Mand. El. d. A. 1655. §. befehlen. complectitur. *Ref.
Gr. d. A. 1657. gr. 20. autem, durante spacio deliberandi, mandatarium**

DISP. VIII. TIT. XVII. Von der REASSUMTION des PROCESSES.

coeptam litem continuare haredumque nomine, quicquid ratio Processus exigit, perficere imperat; nihilominus *dd. textus* saltem officium Procuratoris regulariter observandum definiunt, deficitque lex Mandatario simpliciter facultatem renunciandi Mandato denegans. *a. l. 8. §. f. l. 17. ff. d. Procur.* Principalis defuncti haredibus mutare Procuratorem licet. *d. R. I. A. 1654. §. 100.* adeoque nec hic prohibendus est renunciare mandato. *a. §. 9. 11. I. d. mand. l. 25. ff. d. procur.* praterèa iustæ queunt intercedere causæ, cur non possit amplius Procurator suo munere fungi, veluti ob dignitatem supervenientem aut interesse proprium. &c. *d. l. 8. §. f. l. 14. §. 1. C. d. judic.* Itaque, adversario, cujus interest, consentiente, ex iusta ratione, susce-
ptam renunciationem Procuratori indulgebimus. *a. l. 15. ff. d. Proc. l. 29. C. d. pact. BLUM. Proc. Cam. t. 67. §. 16. conf. UMM. ad Proc. D. 3. n. 46. MYNS. cent. 2. O. 84. repugnante adversario causam renunciationis arbitrio judicis examinandam relinquemus. a. l. 8. §. f. ff. d. proc. l. 13. ff. eod. conf. CARPZ. dec. 246. n. 15. seq. quia autem, vi renunciationis validæ, Mandatarius defuncti tunc amplius haud existere censetur, litis reassumtionem opus erit. a. l. 23. C. d. Procur. R. I. d. A. 1600. §. 67. 73. BLUM. c. l. MAURIT. de Citat. ad re-assum. th. 25. 29. Per-Illustr. Dn. BORN. Disp. II. ad Univers. Jus Judiciar. Comm. & Sax. th. 1. lit. a. RULAND. de Commiss. Part. 1. lib. 2. c. 5. n. 4. sed, quonam apud nos domini litis hic effectus non attenditur, litis reassumtio haud erit necessaria; potius Principalis in Procuratoris renunciantis locum, alium constituet. CARPZ. l. 3. Resp. 24. n. 36. seqq. ANT. FABER in C. l. 2. t. 6. d. 4. n. 8.*

Resp. ass. ex iusta causa
(2.)

Et tum Reassumtio litis
necessaria est secundum
rationem Juris Com-
munis, non usum Saxo-
nie.

IV. Obrihet Reassumtio litis ante & post litem contestatam, modo unicui terminus vivo actore vel reo praterierit: tum enim coepit instantia, adeoque reassumi Processus potest *a. l. f. §. f. C. d. Pign. act. l. 73. §. 2. ff. d. judic. O. P. S. T. XVII. §. UN. CARPZOV. l. 3. Resp. 24. n. 16. seq.* verum post litem contestatam, quando ad definitivam sententiam conclusum est, cessat litis reassumtio Jure Camerali. *R. I. d. A. 1600. §. 73. it. d. A. 1654. §. 99. verb. vor Beschliefung der Sachen.* Per-Illustr. Dn. BORN. Disp. II. ad Univers. Jus Judiciar.

Litis reassumi potest ante
& post litem conte-
statam.

etiam post conclusionem
ad definitivam Jure,
non Camer sed Saxo-
nico.

Comm. & Sax. th. 1. lit. d. MAURIT. d. citat. ad reassum. th. 19. 20. at non Saxonico. a. O. P. S. T. XVII. §. UN. j. l. 8. ff. d. publ. in rem. act. l. 59. §. f. ff. d. re jud. clem. saepe. d. V. S. verb. sententiam. CARPZ. l. 3. Resp. 24. n. 28. seq. BERL. P. 1. Concl. 27. n. 8. quo reassumptio usurpatur etiam in Processu, qui ad Executionem perductus est: nam licet, posteaquam sententia definitiva in rem judicatam transit, lis decisa esse censeatur. a. l. 25. ff. d. stat. hom. c. 1. d. lit. cont. in 6. attamen ad perfectam usque executionem Processus perseverat, a. d. t. 17. §. un. Dec. El. 12, & exceptiones in continenti liquidae admittuntur, de quibus cognoscendum est. O. P. S. t. 39. §. wenn es aber. Dec. El. 2. ac proinde etiam litis reassumptio usu suo haud destitueretur. CARPZ. Dec. 244. id. Proc. t. 6. art. 4. n. 30. seq. Dn. RIVIN. ad b. t. en. 7. MAURIT. d. citat. ad reassum. th. 21. conf. BERL. P. 1. Concl. 27. n. 24. MARTIN. ad O. P. S. h. t. n. 20.

*etiam in Proc. Executi-
so ex re judicata.*

V. Quamvis autem R. I. d. A. 1654. §. 99. it. Mand. El. d. A. 1655. injuncta Mandatis haeredes mandantis inferendi necessitate, ambages ex litis reassumptione metuendas quodammodo refecuerint: multi tamen casus adhuc emergunt, in quibus litis reassumptio locum sibi vindicet. Veluti quando (1) Principales Personae in judicio litigarunt & vita exceleserunt, adeoque Procurator constitutus non est, sicuti pron. in Fac. Jur. Lips. Mens. Octobr. 706. Mart. 707. Per- Illustr. Dn. BORN. Disp. II. ad Univers. Jus Judiciar. Comm. & Sax. th. 1. lit. b. MAURIT. de Citat. ad reassum. th. 23. Dn. RIVIN. ad b. t. en. 6. mandatumve Procuratoris, ante Principalis mortem, ab ipso, expressè aut tacitè est revocatum: nam judicium amplius per Procuratorem &c. non agitur. a. l. 17. l. 25. ff. d. procur. c. 8. d. Proc. in 6. id. enunc. 7. (2) Procurator de facto admissus est cum mandato, in quo haeredum non facta mentio. a. d. R. I. MAURIT. d. l. th. 23. 26. Dn. RIVIN. b. t. en. 5. & tale quidem Mandatum haeredum Clausula: *Wor mich und meine Erben* / destitutum etiam post d. R. I. in Judicio Aulico admitti, monet MAURIT. d. Dissert. th. 11. (3) Curator mulieris, minoris, absentis, furiosi &c. vel Tutor pupilli intuitu, Actorium solus concessit, atque is vita functus est: tum enim finito officio lis in mulierem, minorem

*Reassumptio locum habet
quando (1.) Principa-
les ipsi comparuerunt
& decesserunt.*

*(2) Procur. cum Man-
dat. claus. haeredum de-
stituto admissus est, &
vita functus.*

*(3) Curator aut Tutor
solus Actorium dedit &
mortuus est.*

rem, pupillum transfertur. *l. 26. C. d. admin. tut.* at non ipso jure, si-
quidem in Aetorium haud consensit, & litem propterea reassumere
tenetur. Per-Illuſtr. Dn. BORN. *d. Disp. II. tb. 1. tit. h. n. 4.* Dn. RIV. *ad*
b. t. en. 8. conf. Disp. Proc. VI. ad T. 8. O. P. S. §. 6. (4.) Quasi Procura-
tor cum cautione rati causam tractavit in judicio & mortuus est. *a. l.*
35. ff. l. 21. C. d. Procur. ita post mortem Generi, qui Socrum defende-
rat, cum hac quoque vitam finivisset, illius haeredes ad reassumptio-
nem litis citari jussit *Supr. Cur. Prov. Lips. Term.* Reminiscere A.
1694. & cum filius Patrem sic defendisset, Pater verò vivis excessisset,
extincto jure defendendi Patris haeredes reassumere Processum, ac
desuper pronunciatum in *Fac. Jur. Lips. Mens. April. A. 705. (5.)* in
singularem successorem lis transit: nam in eum instantia ipso jure
haud transmittitur, etiam Jure Civili. *l. 57. ff. d. Reivind. l. 57. ff. d. her.*
pet. l. 36. ff. ad Scit. Trebell. nisi actio ex causa necessaria transferatur. *l.*
47. ff. fam. herc. l. 29. ff. d. oper. libert. BARTOL. ad l. 33. ff. d. fidejuss. n.
4. CASP. KLOCK. *V. 2. Conf. 39. n. 46. seq. BERL. Dec. 215. n. 5.* Proinde
succedens tanquam simultaneè investitus, ratione Juris feudo inhæ-
rentis mota controversia, ad reassumendam litem est obligatus. *a. II.*
F. 45. sicuti judicatum in *Supr. Cur. Prov. Lips. Term. Rem. A. 1696.*
nec non in Successore in Officio, ut Quaestore, pron. in *S. C. P. L. Term.*
Rem. A. 1689. conf. Dn. BERG. ad b. t. Obs. 1. not. 2. item in emtore, Dn.
Riv. ad b. t. enunc. 10. Dn. SWEND. ad Fib. Proc. c. 2. n. 378.

(4.) Quasi Procurator
cum cautione rati de-
fendit & ipse, vel etiam
defensus, vita excessit.

(5.) in singularem suc-
cessorem lis transit, Ju-
re Civili.
limit.

& Saxonico.

VI. Sed quoniam litium reassumptiones noxiis protractionibus
earum haud raro præbent ansam, restrictionem non extensionem
merentur. *a. c. 15. d. R. J. in 6. CARPZOV. l. 3. Resp. 24. num. 6.*
hinc de eadem in Successoribus Universalibus & singularibus,
causam à defuncto habentibus, abroganda actum est. Dn. BERGER.
ad b. t. in O. P. S. recognita & Obs. 1. Itaque quoties persona litigans
non mutatur, sed accessoria, veluti Tutor pupilli Curatorve minoris,
bonorum, absens, moritur commutaturve, principali in lite perse-
verante, cessat reassumptionis necessitas. *a. O. P. S. T. XVII. §. UN. verb.*
nach Absterben eines oder des andern Parts. it. R. I. d. A. 1654. §. 99.
verb. ein oder ander Theil von den streitenden Parteyen mit Tode ab-
gehet. CARZ. dec. 36. nec non minore majore facto, siquidem perso-

Deficit reassumendi ne-
cessitas mutato Tutore,
Curatore.

minore majore facto.

in Universitate.

Reassumptio Processus
fieri debet (1) expresse
& oretenus.

quem in finem citatio
emittitur.

illius impetratio injun-
gitur non nunquam ex
officio.

Citatus ad reassum. &
contumax citatur sub
prej.

tandemque Processus
pro reassumpto declara-
tur.

nae saltem qualitas alia esse incipit. *a. l. 1. ff. d. minor.* Dn. SWEND. *ad Fib. Proc. c. 2. n. 381. p. 766.* De Procuratore mutato dictum th. 3. Universitas autem etiam in una persona conservatur. *l. 7. §. f. ff. quod conj. univers. &* per membra, in deficientium locum suffecta, eadem esse censetur. *l. 76. ff. d. judic.* BERL. *Dec. 214.* adeoque litis reassumptione, licet major pars universitatis vitam cum morte commutaverit, opus non est. Per-illustr. Dn. BORN. *ad Univers. Jus Judiciar. Comm. & Sax. th. 1. lit. d.* Dn. SWEND. *ad Fib. Proc. p. 767.* nisi forte alicubi in-
valuerit sententia CARPZOVII P. 1. C. El. 19. d. 10. qua, post mortem majoris partis ex universitate, novum Syndicatus instrumentum, adeoque etiam reassumptionem Processus, exigit.

VII. Quodsi Formam Reassumendi Processus spectes, *Reassumptio ista facienda est (1) verbis expressis. b. T.O.P. S. verb. ausdrücklich & Oretenus. a. O.P. S. t. 29. von Mund aus in die Feder, non in scriptis.* Dn. RIV. *ad b. t. en. 14. quem in finem vel suscepturus Reassumptionem impetrare Citationem, ad videndum reassumi, vel adversarius e.g. heredem, cessionarium ex emto, ad reassumendum citari curare tenetur. O. P. S. T. XVII. §. UN.* aut per modum exceptionis, nondum factam litis reassumptionem eidem objicit urgetque. Dn. PHIL. *Disfert. de Reassumpt. lit. c. 2. th. 2.* Dn. SWEND. *ad Fib. Proc. c. 2. n. 378. p. 760.* imò ipse Judex ex Officio, promovendae litis ergo. *a. l. 13. C. d. judic.* parti imponere potest necessitatem desiderandi citationem ad reassumptionem. *a. l. un. C. ut qua def. adv. part.* Dn. SWEND. *ad Fib. Proc. c. 2. n. 379.* ceu contingit in *Supr. Cur. Prov. Lips. Term. Rem. A. 94. in C. Fr. A. C. v. L. :/ J. v. B.* cum emanasset actrix & accusata esset illius contumacia: Daß Bechl. suchen noch zur Zeit nicht stat hat / sondern er ist vor allen Dingen Kl. Erben zur reassumption des Processus gebührend vorladen zu lassen schuldig / worauff also dann ferner ergeht / was recht ist. Quoties contumax est citatus ad reassumendum, & habuit 3. hebdom. tempus, injungi potest reassumptio sub praedjudicio: Mit der ausdrücklichen Verwarnung / daß / in Verbleibung dessen / lis pro reassumpta gehalten werden solle / atque ista sententia interlocutoria simul alii actus judicarii. e. g. litis contestatio, impe-

imperari queunt, maturandi Processus gratia. CARPZ. P. 1. C. El. u. d. 17. verum si, indulto postea Termino Saxonico in citatione ad reassumendum, reassumptio per contumaciam subsecuta non sit. *Appell. Pat. d. A. 1670. §. anlangende. Dn. Riv. ad b. t. en. 15.* eo nomine pronunciat, ut &, intuitu reliqui Processus, id quod ejus natura exposcit. e.g. daß Kl. sich nunmehr zur Nothdurfft legitimiret / auch der Proces pro reassumto billig gehalten wird / und ist derselbe vor allen Dingen dem in Actis primæ instantiæ sub H. f. 127. befindlichem Urtheil Folge zu leisten schuldig / worauff also dann ferner ergethet / was recht ist. (2) ritè, & absque conditione aut appendicula insolita. v. g. N. nachgelassener Erbe erscheint und will / der citation zu Folge / den von seinen Vorfahren angefangenen Proces in dem Stande / darinnen solcher sich befindet / hiemit reassumiret / und die reassumption zu rechtlichem Erkenntniß gestellet haben. Dn. SWEND. *ad Fib. Proc. p. 768.* (3) ab ipso Principali ejusve Mandatario, mandato speciali, ad reassumptionem, instructo. *a. l. 25. §. 5. ff. d. acqu. vel om. her. CARPZ. Dec. 29.* etiamsi causa, in qua facienda est reassumptio, & defuncti, in mandato non sit facta mentio. Dn. SWEND. *ad Fib. Proc. p. 765.* nihilominus, uti reliqua gravis momenti negotia, ita etiam reassumptionem perficere potest Curator litis, continuando nominis exactionem à debitore solvendo non existente coëptam. *a. l. 17. §. 2. ff. d. jurej. l. 2. §. 1. ff. d. cur. bon. dand. ceu pron. Fac. Jur. Lips. Mens. Febr. 706.* Super hoc autem passu, an sufficiens sit suscepta Processus reassumptio, nec ne, interlocutoria ferenda est Sententia. O. P. S. T. XVII. §. UN. & quidem pronunciat, ut reassumptio facta legitimè: Daß Befl. den Proces zur Nothdurfft reassumiret / illegitimè: Daß Kl. den Proces anderer Gestalt / denn geschehen / zu reassumiren schuldig. Dn. SWEND. *ad Fib. Proc. p. 768.* adjecta, pro renata, comminatione, de qua supra dictum est.

(2) ritè

(3) à Principali. vel Mand. spec. mand. instructo.

Super Reassumptione, an ritè facta sit, pronunciantum.

VIII. Efficit ista litis Reassumptio consummata, ut adversus illum, qui eandem fecit, procedi ulterius possit, adeoque poenæ contumaciæ, veluti si deserta sit probatio aut reprobatio, locum inveniri-

Litis Reassumptio transfert in reassumentem illius commodum & incommodum.

veniant. Dn. Riv. *ad b. t. en. 16. 17.* siquidem agnitus est Processus in eo, in quo hæret, statu; proinde expensis, in quas condemnatus est antecessor, refundendis se subducere nequit, sicuti pron. *Supr. Cur. Prov. Lips. Term. Rem. A. 1697.* & emolumentis ex lite fluentibus fruitur. *a. l. 33. ff. d. fidejuss. l. 47. ff. fam. herc. j. l. 10. ff. d. R. J. l. 156. §. 3. ff. eod.* Interim latentia & ignorata Processus vitia e.g. nullitatis, purgata esse haud censentur. *a. l. 24. C. d. Procur. Dn. Riv. ad b. t. enunc. 18.* nec illegitima unius consortis reassumptio impedit, quominus super ea, quæ convenienter ab altero consorte facta est, pronunciari queat. v.g. *Das Weßl. Anwald zur reassumption des Processen Mandats / zu legitimiren schuldig / Mitweßl. aber hat den Proces zur Nothdurfft reassumiret / Singuli enim sunt ad reassumptionem ritè faciendam obligati, & singulis suum factum aut mora prodest vel nocet. a. l. 173. §. 2. ff. d. V. O. quod etiam in pluribus hæredibus ad reassumendum obligatis attendi potest. a. l. 1. C. d. consort. ejusd. lit. Dn. SWEND. ad Eb. Proc. p. 160. j. BERL. P. 1. Concl. 27. n. 16.* nihilominus reassumptio consortis in Appellatione, probatione &c. justam præbet alteri consorti dilationem petendi occasionem, ne grave detrimentum, per separationem in Processu factam, consorti inferatur. *a. l. 47. ff. fam. herc. l. 10. §. f. ff. d. Appellat. j. l. 10. ff. quemadm. serv. am. BERL. P. 1. Concl. 27. n. 31. j. dec. 263.* imò Actoris hæredes, si malint ab actione desistere & reo ratione expensarum & interesse satisfacere, hoc modo se liti & necessitati Processum continuandi, pro re nata, subducere poterunt. *a. l. 79. ff. d. jud. l. un. C. ut nem. invit. ag. c. 1. d. dol. & contum. in 6. conf. Dn. BERG. ad b. t. Obsi. not. 3. & Disp. nostra Proc. VI. ad T. 10. O. P. S. §. 4. 8.* quodsi verò singularis successor: ut emtor prædii, v.g. jus venandi in alieno solo, quod antecessor sibi vindicatum ivit, prætereundum nolit, ab ipsa Processum reassumendi necessitate immunis erit, quia factum antecessoris præstare haud tenetur. *a. l. 9. C. locat. & invit. isti liti non immiscetur. l. un. C. ut nem. invit. ag. l. 69. ff. d. R. J.*

S. D. G.

non tamen latens ignoratumque vitium purgat

nec unius illegitima reassumptio facultatem super alterius legitima reassumptione pronunciandi admittit,

consortis tamen reassumptio dilationi indulgenda alteri consorti ansam præbet.

quatenus Actoris hæredes à lite desistere queant.

eiusdemque singularis successoris à reassumptione immunes sunt.

Leipzig, Diss., 1707

ULB Halle

005 395 437

3

4538

TRACTATIONIS SYNOPTICÆ ^{1807, 14} XXIV.
PROCESSUS
JURIS COMMUNIS
ET INPRIMIS
SAXONICI ELECTORALIS
DISPUTATIO OCTAVA,

QVAM
INDULTU
MAGNIFICI JCTORUM ORDINIS
IN

ACADEMIA LIPSIENSI
SUB PRÆSIDIO

DN. D. LÜDERI MENCKENII,
PROF. INSTITUT. PUBL. SUPREMÆ CURIÆ PRO-
VINC. ET FACULT. JURID. LIPS. ASSESSORIS,
NEC NON ACADEMIÆ h. t. RECTORIS,

PATRONI ATQVE PRÆCEPTORIS SUI SUBMISSO HONO-
RIS CULTU ETATEM DEVENERANDI,

IN AUDITORIO JCTORUM
PUBLICO ERUDITORUM EXAMINI
SUBMITTET

JOHANNES CHRISTOPH. Föcher /

Lipſ.

AD D. XIV. JUL. A. M DCC VII.

LIPSIÆ.

Typis IMMANUELIS TITII.

M. Föcher.